

Concept Transitieplan Wet toekomst pensioenen

Sociale partners van ROCKWOOL

6 december 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Begripsomschrijvingen	4
1. Inleiding	6
2. Verantwoordelijkheden en medezeggenschap	7
3. Mijlpalen	8
4. Uitgangspunten en Doelstellingen	9
5. Karakter van de nieuwe pensioenovereenkomst	13
6. Invaren opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten	17
7. Gemaakte afspraken voor compensatie	21
8. Gemaakte afspraken over initiële invulling solidariteitsreserve	23
9. Effecten van de wijziging van de pensioenregeling (transitie-effecten)	27
10. Verantwoording evenwichtigheid transitie- afspraken	32
11. Communicatie	34
12. Bijlagen	35

Voorwoord

Dit is het transitieplan van ROCKWOOL als bedoeld in de Wet toekomst Pensioenen. De opzet van het transitieplan is gebaseerd op de Wet toekomst pensioenen, de memorie van toelichting en het Besluit toekomst pensioenen.

De volgende belangrijke onderdelen komen terug in dit transitieplan:

Wet toekomst pensioenen:

PW (Pensioenwet) 150c: termijnen

PW 150d: inhoud transitieplan

PW 150e: transitie-effecten

PW 150g: hoorrecht gepensioneerden en slapers

PW 150h: transitiecommissie

PW 150l: onderbouwing indien niet standaard invaarpad in transitieplan PW

150n: mogelijkheden bijstellen transitie-effecten

Memorie van toelichting:

Pagina 70/71: termijnen

Pagina 72-80, 89/90, 92-94: inhoud transitieplan

Pagina 81/82: hoorrecht

Pagina 96: ondernemingsraad

Pagina 98: transitiecommissie

+ artikelsgewijze toelichting bij bovengenoemde artikelen

Besluit toekomst pensioenen:

Besluit uitvoering pensioenwet 44: inhoud transitieplan

(+toelichting op pagina 51-53 en 89/90)

Disclaimer

Dit transitieplan is met de grootst mogelijke zorg en nauwkeurigheid opgesteld ten behoeve van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel op grond van de Wet toekomst pensioenen. De in dit document getoonde berekeningen en uitkomsten zijn gebaseerd op nog niet volledig gevalideerde modellen en op (deelnemers)gegevens van derden. Hierin kunnen mogelijk fouten of onvolkomenheden zitten. ROCKWOOL aanvaardt daarom geen aansprakelijkheid voor de juistheid van de getoonde berekeningen en uitkomsten.

Begripsomschrijvingen

In dit transitieplan zijn de begrippen en definities opgenomen.

Doorsneesystematiek: In het huidige stelsel krijgt iedere deelnemer dezelfde pensioenaanspraak toegekend, maar de waarde van de aanspraak (voorziening) is leeftijdsafhankelijk. De premie-inleg is voor iedere deelnemer gelijk, maar daarmee is dus de opbouw versus de premie-inleg leeftijdsafhankelijk. Dit onder de nieuwe regeling niet meer toegestaan.

Arbeidsongeschiktheid: Iemand die krachtens de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) een uitkering ontvangt.

Bestuur: bestuur van Pensioenfonds ROCKWOOL.

Bruto premie: de totale premie (inclusief kosten) die werkgever en werknemer samen betalen voor de pensioenregeling.

Collectief: alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Deelnemer: De werknemer met een arbeidsovereenkomst met de werkgever die deelneemt in de pensioenregeling alsmede de arbeidsongeschikte waarop artikel 17 van het pensioenreglement van toepassing is.

Invaren: Het opgebouwde pensioen inbrengen in het nieuwe pensioenstelsel.

Middelloonregeling: uitkeringsovereenkomst op basis van het gemiddelde genoten pensioengevend salaris. Jaarlijks wordt een aanspraak opgebouwd.

Netto profijt: het verschil tussen de waarde van de te verwachten toekomstige pensioenuitkeringen en de waarde van de toekomstige premie-inleg op basis van een risicovrije scenarioset. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de opgebouwde pensioenaanspraken- en rechten, maar ook naar de in de toekomst op te bouwen pensioenrechten. Dit is onderdeel van de evenwichtige belangenafweging voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Pensioengerechtigde: degene voor wie de pensioenuitkering reeds is ingegaan.

Pensioengrondslag: Het pensioengevende salaris verminderd met de franchise.

Persoonlijk pensioenvermogen: Het kapitaal dat is gereserveerd voor de (toekomstige) pensioenuitkering voor een individuele deelnemer of pensioengerechtigde.

Projectierendement: Dit is een zo realistisch mogelijke verwachting van de nog te realiseren rendementen. Het projectierendement wordt gebruikt bij de omzetting van persoonlijk pensioenvermogen naar pensioenuitkering. Het pensioenfonds stelt het projectierendement vast gegeven de wettelijke vereiste (zoals het aansluiten bij de risicohouding). Het projectierendement kan worden gezien als de tegenhanger van de "rekenrente" in het huidige stelsel.

Solidaire premieregeling: premieovereenkomst met een solidariteitsreserve. Hierin staat de premie voor elk jaar vast. De hoogte van de pensioenuitkering is voornamelijk afhankelijk van het aanwezige

persoonlijk pensioenvermogen. De hoogte van het persoonlijk pensioenvermogen wijzigt onder andere door de ingelegde premie (in geval van actieve deelnemers) en beleggingsresultaten.

Solidariteitsreserve: een collectieve vermogensreserve waarmee in een solidaire premieregeling financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld. De solidariteitsreserve kan worden ingezet voor het aanvullen van het persoonlijk pensioenvermogen en/of pensioenuitkeringen.

Spaarpremie: De premie-inleg in het persoonlijk pensioenvermogen voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen bij overlijden op of na de pensioeningangsdatum. Dit betreft de bruto premie na aftrek van de uitvoeringskosten, de risicopremies en overige kosten

Voorziening: languit voorziening pensioenverplichtingen. In dit transitieplan, meermaals losstaand genoemd. Dit is de actuariële waarde (verdiscontering) van de pensioenaanspraken en -rechten.

Voorziening operationele risico's: een voorziening voor de dekking van operationele en verzekeringstechnische risico's. Hierbij valt te denken aan kostenrisico's en arbeidsongeschiktheid.

Collectieve uitkeringsfase: het collectief van alle pensioengerechtigden. Binnen de collectieve uitkeringsfase worden onder andere beleggingsrisico's gedeeld en is de procentuele fluctuatie van de nominale uitkering van alle pensioengerechtigde deelnemers van jaar op jaar gelijk.

1. Inleiding

Vanwege de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) per 1 juli 2023 dient de pensioenregeling van ROCKWOOL aangepast te worden. De aanpassing van de pensioenregeling is in het arbeidsvoorwaardenoverleg met de (vertegenwoordigers van de) werknemers overeengekomen. Op grond van artikel 150d van de Pensioenwet (PW) heeft ROCKWOOL dit transitieplan opgesteld.

In dit transitieplan legt ROCKWOOL de gemaakte keuzes en de overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de wijziging van de pensioenovereenkomst vast, alsmede de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten. Daarnaast bevat dit transitieplan de verantwoording waarom sprake is van een evenwichtige transitie.

Zowel de sociale partners van ROCKWOOL als het Pensioenfonds ROCKWOOL (bestuur en fondsorganen) hebben een formele rol in het transitieproces. Ze hebben vanaf het tweede kwartaal van 2023 een stuurgroep ingericht, waarin achtereenvolgens een oriëntatie-, verkennings- en verdiepingsfase is doorlopen. Met dit transitieplan wordt de verdiepingsfase afgerond.

De nieuwe pensioenregeling en de transitie zijn als geheel beoordeeld op evenwichtigheid, overeenkomstig de memorie van toelichting bij de Wtp. Dit houdt in dat het wijzigen van de pensioenregeling, de gevolgen van invaren en de afspraken over de hierna te noemen compensatie als totaalpakket zijn beoordeeld. Voor- en nadelen kunnen elkaar daarbij opheffen. Met dit transitieplan is er dus overeenstemming op het totaalpakket.

ROCKWOOL geeft aan de pensioenuitvoerder Pensioenfonds ROCKWOOL de opdracht de gewijzigde pensioenregeling vanaf 1 juli 2027 uit te voeren.

ROCKWOOL verzoekt Pensioenfonds ROCKWOOL de op deze datum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in deze pensioenregeling en de deelnemers die nadeel ondervinden van de afschaffing van de doorsneesystematiek hiervoor te compenseren op de in dit transitieplan beschreven wijze.

ROCKWOOL verzoekt Pensioenfonds ROCKWOOL het transitieplan door middel van publicatie op zijn website beschikbaar te stellen aan de deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden conform artikel 150 d lid 3 van de Pensioenwet.

2. Verantwoordelijkheden en medezeggenschap

Dit transitieplan is de formele vastlegging van hetgeen sociale partners ROCKWOOL in het arbeidsvoorwaardenoverleg zijn overeengekomen over:

- De nieuwe pensioenovereenkomst
- Invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten naar de nieuwe pensioenregeling
- Compensatie voor de gevolgen van de afschaffing van de doorsneepremiesystematiek
- Het initieel vullen van de solidariteitsreserve.

Bij aanvang van het project in 2023 is een werkgroep opgericht bestaande uit vertegenwoordigers van de werkgever, bestuurder FNV, kaderleden en adviseurs. Daarnaast hebben diverse stuurgroep vergaderingen plaatsgevonden waarin naast bovenstaande vertegenwoordiging een delegatie van / namens het bestuur van Pensioenfonds ROCKWOOL aanwezig was. Het concept transitieplan is op 29 november gedeeld met sociale partners, besproken op 3 december 2024 en na vaststelling door sociale partners gedeeld met het bestuur en de vereniging van gepensioneerden op 6 december 2024. Op 2, 4 en 9 december hebben er informatiesessies plaatsgevonden op locatie bij ROCKWOOL in Roermond. Eén van de sessies op 4 december betrof een digitale informatiesessie.

De achterbanraadpleging in de vorm van raadpleging van de leden van de vakorganisatie, heeft eveneens plaatsgevonden. De uitkomsten van deze raadpleging zijn opgenomen in bijlage 2.

(planning achterbanraadpleging week 50)

Betrokkenheid Pensioenfonds ROCKWOOL. De vertegenwoordiging van de bestuursleden van het pensioenfonds in de stuurgroep heeft er voor gezorgd dat de uitvoerbaarheid, uitlegbaarheid en evenwichtigheid van de afspraken in een vroeg stadium konden worden getoetst. Waar nodig is overleg geweest met de pensioenuitvoeringsorganisatie, AZL.

Betrokkenheid gepensioneerden. De Vereniging Gepensioneerden ROCKWOOL (VvGR) heeft aangetoond een substantieel gedeelte van de pensioengerechtigde deelnemers te vertegenwoordigen. Als sociale partners hebben wij deze vereniging regelmatig geïnformeerd over het proces en de vorderingen. Zo zijn er op 16 april, 12 juni en 25 september overleggen geweest op kantoor ROCKWOOL en heeft de werkgever tijdens een ledenvergadering ook een update gegeven. Op 6 december is het concept transitieplan gedeeld met de VvGR. Zij heeft haar oordeel gegeven, welke is bijgevoegd in bijlage 3.

≥Deze heeft ertoe geleid dat de wijziging van de pensioenovereenkomst op de volgende punten is aangepast:

....

Een aantal punten heeft om de volgende redenen niet tot een aanpassing geleid: >

Er heeft zich geen aparte vereniging van gewezen deelnemers gemeld. Er is derhalve geen aanvullende raadpleging geweest bij gewezen deelnemers.

Van de door de overheid ingestelde transitiecommissie is geen gebruik gemaakt.

3. Mijlpalen

ROCKWOOL geeft opdracht aan Pensioenfonds ROCKWOOL de gewijzigde pensioenovereenkomst uit te voeren vanaf 1 juli 2027. De belangrijkste mijlpalen in het proces naar de gewijzigde pensioenovereenkomst zijn:

Datum	Mijlpaal
1 juli 2023	Wet toekomst pensioenen van kracht
2024	Overleg over de nieuwe pensioenregeling, compensatie en invaren door sociale partners en werkgever
3 december 2024	Transitieplan vastgesteld
6 december 2024	Sociale partners van ROCKWOOL sturen het concept transitieplan aan Pensioenfonds ROCKWOOL
1 juli 2025	Pensioenfonds ROCKWOOL zendt het implementatie- en communicatieplan aan De Nederlandsche Bank
1 juli 2027	Transitie naar de gewijzigde pensioenovereenkomst, inclusief invaren bestaande pensioenaanspraken en -rechten; inclusief toekennen compensatie
1 januari 2028	Uiterste transitiemoment

4. Uitgangspunten en Doelstellingen

Sociale partners hebben de volgende uitgangspunten en doelstellingen gesteld bij de totstandkoming van de nieuwe pensioenregeling en de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel:

Uitgangspunten nieuwe pensioenregeling:

- Een aantrekkelijke, marktconforme arbeidsvoorwaarde
- De premie staat vast en is uitgedrukt in een percentage van de pensioengrondslag
- Het kunnen behalen van de door sociale partners overeengekomen pensioenambitie
- Zoveel als mogelijk voorkomen van dalingen van de nominale uitkeringen
- Voorkomen van negatieve kapitalen in de opbouwfase
- Eenvoudige uitvoering van de pensioenregeling; waarbij er wel oog moet zijn voor een pensioenregeling die tot betere uitkomsten kan leiden, maar iets ingewikkelder is
- Een pensioenregeling die recht doet aan de uitkomsten van het door Pensioenfonds ROCKWOOL uitgevoerde risicopreferentie onderzoek¹, rekening houdend met de eigen verantwoordelijkheid van sociale partners en het pensioenfonds
- De pensioenregeling inclusief eventuele compensatieafspraken valt binnen de in de pensioen-cao afgesproken financiële en boekhoudkundige kaders (IFRS)

Uitgangspunten transitie naar het nieuwe pensioenstelsel:

- De opgebouwde rechten worden ingevaren in een nieuw pensioencontract
- De transitie dient als geheel uitlegbaar te zijn; hiermee wordt draagvlak gecreëerd onder de verzekerden

Transitiedoelstellingen:

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten hebben sociale partners onderstaande concrete transitiedoelstellingen gedefinieerd. Hieraan hebben sociale partners conform artikel 44 van de memorie van toelichting in de volgende paragraaf maatstaven en bandbreedtes gekoppeld. Wanneer de uitkomsten binnen de bandbreedtes vallen dan zijn de uitkomsten voor sociale partners acceptabel. In hoofdstuk 6 zijn vervolgens de verdeelregels van het vermogen opgenomen. In hoofdstuk 11 wordt beoordeeld in hoeverre onderstaande transitiedoelstellingen worden behaald.

De transitiedoelstellingen luiden als volgt:

1. Verzorgen achterban door middel van een pensioenregeling die aansluit bij de ambitie.
2. Ingegane uitkeringen van pensioengerechtigden en verwachte pensioenuitkeringen van actieven en slapers blijven bij voorkeur op het moment van transitie ten minste gelijk (mediaan scenario) t.o.v. van de huidige pensioenregeling onder het huidige FTK.
3. Pensioenfonds ROCKWOOL start in het nieuwe pensioenstelsel met een voldoende gevulde solidariteitsreserve zodat direct vanaf transitie dalingen van de uitkeringen zoveel mogelijk

¹ Dit is een onderzoek onder deelnemers naar de mate waarin zij beleggingsrisico willen en kunnen lopen.

voorkomen kunnen worden. Het pensioenfonds streeft naar het verminderen van het risico op een lagere uitkering.

4. De transitie moet in zijn geheel evenwichtig En daarom wordt dus gekeken naar de verwachte uitkomsten voor actieven, slapers en gepensioneerden in verschillende leeftijdscohorten. Dit houdt in dat het wijzigen van de pensioenregeling inclusief het vormen van de solidariteitsreserve, de keuze om al dan niet in te varen, de afspraken over compensatie en de mate van herverdeling in zijn geheel evenwichtig moeten zijn voor de verschillende deelnemersgroepen en leeftijdscohorten.
5. Op het transitiemoment mag bij voorkeur -op cohortbasis en per geboortjaar- geen sprake zijn van achteruitgang t.o.v. voortzetting huidige regeling binnen het FTK kader.

Maatstaven en bandbreedtes:

Op basis van de transitiedoelstellingen hebben sociale partners de volgende maatstaven en bandbreedtes bepaald. Het Pensioenfonds ROCKWOOL toetst of de uitkomsten passen binnen deze bandbreedtes. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de twee wettelijk verplichte maatstaven:

- De pensioenverwachting (vervangingsratio's);
- De netto profijt maatstaf.

Daarnaast wordt gebruik gemaakt van additionele maatstaven.

De uitkomsten van de doorrekeningen zijn sterk afhankelijk van de gehanteerde scenariosets. In bijlage 3 zijn alle uitgangspunten en aannames voor de doorrekeningen terug te vinden. Om te voorkomen dat door een (beperkte) wijziging / actualisatie van de scenarioset niet aan de doelstellingen kan worden voldaan zijn er door sociale partners ROCKWOOL ruime bandbreedtes vastgesteld.

Transitiedoelstelling inclusief maatstaven en bandbreedtes:

1. Verzorgen achterban door middel van een pensioenregeling die aansluit bij de ambitie.

De maatstaf is gelijk aan de ambitie die sociale partners hebben aangegeven, te weten 80% van de gemiddelde pensioengrondslag in de mediaan bij 42 dienstjaren.

2. Ingegane uitkeringen van pensioengerechtigden en verwachte pensioenuitkeringen van actieven en slapers van de diverse cohorten blijven bij voorkeur op het moment van transitie ten minste gelijk (mediaan scenario) t.o.v. van de huidige pensioenregeling onder het huidige FTK.

Concreet volgt uit deze bandbreedte dat bij invaren altijd tenminste 100% van de voorziening beschikbaar wordt gesteld aan de persoonlijke pensioenkapitalen. Bij een dekkingsgraad lager dan 101,7% (nominale TV + MVEV + VOR) is er onvoldoende vermogen om aan deze doelstelling te voldoen. Bij de door sociale partners vastgestelde minimale invaardekkingsgraad van 103% kan aan deze doelstelling worden voldaan.

De bandbreedte bedraagt [103%, +]

3. Pensioenfonds ROCKWOOL start in het nieuwe pensioenstelsel met een voldoende gevulde solidariteitsreserve zodat direct vanaf transitie dalingen van de uitkeringen zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden. Het pensioenfonds streeft naar het verminderen van het risico op een lagere uitkering.

De minimale omvang van de solidariteitsreserve bedraagt bij de vastgestelde minimale invaardeckingsgraad 1% en de maximale omvang van de initiële storting in de solidariteitsreserve bedraagt 3%. De solidariteitsreserve wordt verder aangevuld met maximaal 5% van het overrendement totdat het maximum van 7,5% is bereikt. De solidariteitsreserve moet zijn werk kunnen doen. Het streven is dat in de mediaan geen sprake zal zijn van daling van de uitkering. In slecht weer geldt dat in enig jaar maximaal 20% van de omvang van de solidariteitsreserve ingezet mag worden om de uitkering te beschermen.

De kans op verlaging mag, indien de solidariteitsreserve bij aanvang wordt gevuld, maximaal 10% per jaar zijn. De bandbreedte is [0%, 10%].

4. De transitie moet in zijn geheel evenwichtig zijn. Dit houdt in dat het wijzigen van de pensioenregeling inclusief het vormen van de solidariteitsreserve, de keuze om al dan niet in te varen, de afspraken over compensatie en de mate van herverdeling in zijn geheel evenwichtig moeten zijn.

Netto profijt geeft inzicht in herverdelingseffecten als gevolg van de transitie. Omdat de netto profijt uitkomsten bij een langere horizon minder geschikt zijn, zijn sociale partners overeengekomen om hier bij de evenwichtigheidsbeoordeling minder gewicht aan te geven dan aan de verandering van de (verwachte) pensioenbedragen (zie ook doelstelling 2). Doelstelling 2 en 5 zullen voor wat betreft evenwichtigheid gezamenlijk beoordeeld moeten worden.

Sociale partners hebben de volgende bandbreedtes vastgesteld

- a. Actieven [-20%, 20%]²
- b. Gepensioneerden [-10%, 25%]^{*}
- c. *Voor slapers is geen bandbreedte gedefinieerd vanwege de zeer grote afhankelijkheid met de renteontwikkeling in de scenarioset, die grote invloed heeft bij een lange horizon en vanwege het ontbreken van nieuwe premie-inleg.*

² * Bij uitzonderlijke scenario's ten aanzien van renteontwikkeling wordt een hogere bovengrens geaccepteerd. Bij een lagere of hogere rente kunnen herverdelingseffecten ontstaan door de premiestelling, dit heeft vervolgens effect op de dekkingsgraad en daarmee de indexatie. In het FTK heeft dit aanzienlijke impact op de waarde van de opgebouwde pensioenen. In dergelijke situaties wordt een bovengrens van +30% geaccepteerd voor actieven, en +35% voor gepensioneerden

5. Op het transitiemoment mag bij voorkeur - op cohortbasis en per geboortear - geen sprake zijn van achteruitgang van het verwachte pensioen t.o.v. voortzetting huidige regeling binnen het FTK kader.

Voor deze doestelling wordt gekeken naar het verwachte pensioen, waarbij de volgende bandbreedtes zijn vastgesteld:

- i. Mediaan scenario
 - a. Actieven [0%, 40%].
 - b. Gepensioneerden [0%, 30%]
 - c. *Voor slapers is geen bandbreedte gedefinieerd vanwege de zeer grote afhankelijkheid met de renteontwikkeling in de scenario'set, die grote invloed heeft bij een lange horizon en vanwege het ontbreken van nieuwe premie-inleg*
- ii. Pessimistisch scenario
 - a. Actieven : [-40%; 20%]
 - b. Gepensioneerden: [-20%; 30%]
 - c. ***Voor slapers is geen bandbreedte gedefinieerd (zie toelichting hierboven)***
- iii. Optimistisch scenario.

De verwachte pensioenuitkomsten in een optimistisch scenario vallen hoger uit dan in het huidige stelsel. Dit heeft te maken met de optimistische scenario's in de scenario'set in combinatie met een hoger risicoprofiel in het nieuwe stelsel en de fiscale begrenzing op indexatie in het huidige stelsel. Sociale partners zien geen toegevoegde waarde in het formuleren van een bandbreedte voor deze maatstaf.

Sociale partners ROCKWOOL spreken af om in het laatste kwartaal voorafgaand aan de transitiedatum met elkaar in overleg te treden. Sociale partners ROCKWOOL zullen dan beoordelen of de effecten voor alle betrokkenen evenwichtig zijn.

5. Karakter van de nieuwe pensioenovereenkomst

De pensioenregeling van ROCKWOOL wordt aangepast conform de vereisten uit de Wet toekomst pensioenen.

5.1 Keuze voor een solidaire premieregeling

Op dit moment is de pensioenregeling van ROCKWOOL vormgegeven als een middelloonregeling, op basis van een vaste premie met een maximum opbouwpercentage van 1,875%. De huidige pensioenregeling kan niet gehandhaafd blijven. In het nieuwe pensioenstelsel, dat uiterlijk op 1 januari 2028 geïmplementeerd dient te zijn, dient de pensioenregeling vormgegeven te worden als een premieregeling met een vaste gelijke premie voor alle deelnemers: een solidaire of flexibele premieregeling.

Sociale partners hebben gekozen voor een solidaire premieregeling omdat:

- De solidaire premieregeling goed past bij de uitgangspunten van de huidige regeling waar sociale partners tevreden over zijn.
- Het karakter van de solidaire premieregeling het meest aansluit bij de uitkomsten van het risico preferentie onderzoek (RPO). Uit het RPO blijkt dat de afhankelijkheid van het ROCKWOOL pensioen relatief hoog is. Grote fluctuaties in de uitkeringen kunnen door de individuele deelnemer niet (goed) worden opgevangen.
- De solidaire premieregeling, in meerdere mate dan een flexibele premieregeling, tegemoet komt aan de wens van sociale partners om de pensioengerechtigden voor zover mogelijk te beschermen tegen een verlaging van de pensioenuitkering.
- Daarnaast hebben sociale partners de overtuiging dat de deelnemers aan de pensioenregeling de voorkeur hebben voor een pensioen dat voor hen wordt geregeld, in plaats van dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor uitkerings- en beleggingskeuzes. Binnen de solidaire premieregeling is dit het geval.
- Tenslotte zijn sociale partners van mening dat het samen delen van de plussen en minnen op de lange termijn bijdraagt aan meer stabiliteit. Grote effecten worden gezamenlijk gedragen, zowel jong als oud dragen daarin bij.

Voor ROCKWOOL geldt dat de arbeidsvoorwaarde pensioen moet passen binnen het totale arbeidsvoorwaardenpakket en betaalbaar moet blijven. Sociale partners hanteren het uitgangspunt dat de totale premie gelijk blijft aan de huidige premie en er ook geen wijziging plaatsvindt in de verdeling van de premie over werkgever en werknemers.

Op hoofdlijnen heeft de solidaire premieregeling de volgende kenmerken:

Solidaire Premieregeling

Collectief systeem / samen beleggen

- Pensioenfonds ROCKWOOL stelt de beleggingsmix vast rekening houdend met de mate van risico die deelnemers bereid zijn te nemen bij het realiseren van een doelstelling of resultaat (risicobereidheid)
- Beleggingsrendementen worden leeftijdsafhankelijk toegerekend naar persoonlijke pensioenvermogens

Solidariteit staat centraal

- Beleggingsrisico's en risico's inzake overlijden, langlevens en arbeidsongeschiktheid worden gedeeld
- Het delen van risico's tussen verschillende generaties
- De solidariteitsreserve kan worden gefinancierd uit de dekkingsgraad (voor zover deze hoog genoeg is) bij de transitie naar het nieuwe stelsel en daarna uit (een deel van) het positief overrendement.

Variabele pensioenuitkering

Vanaf de pensioendatum wordt de uitkering jaarlijks opnieuw vastgesteld. De pensioenuitkering is afhankelijk van het persoonlijk pensioenvermogen. Via de solidariteitsreserve vindt bescherming plaats tegen een daling van de ingegane pensioenuitkering, Dit betekent echter niet dat een ingegaan pensioen nooit kan dalen.

De belangrijkste kenmerken van de nieuwe pensioenregeling zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Kenmerk	ROCKWOOL pensioenregeling
Karakter	Solidaire premieregeling
Toetredingsleeftijd	18 jaar
Pensioenrichtleeftijd	68 jaar ³
Pensioengevend salaris	13x het vaste maandsalaris (inclusief vaste toeslagen) vermeerderd met de vakantietoeslag, berekend over 12 maanden.
Franchise	€ 22.524 (2024), wordt jaarlijks aangepast o.b.v. de stijging van de CAO-lonen van ROCKWOOL over de periode 1 januari tot 31 december van het voorgaande jaar
Maximaal pensioengevend salaris	€ 137.800 (2024).
Premie	
Bruto premie	• Het uitgangspunt voor de vaststelling van de premie in de nieuwe solidaire regeling is een bruto premie van maximaal 32,6% van de pensioengrondslag + de waarde van 1 leeftijdsdag • De premie-inleg in het persoonlijk pensioenvermogen voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen bij overlijden op of na de pensioeningangsdatum is de bruto premie na aftrek van de uitvoeringskosten, de risicopremies en overige kosten. Dit noemen we de spaarpremie. De spaarpremie bedraagt op basis van de huidige gegevens ca 27%.

³ De pensioendatum blijft gelijk evenals in de huidige regeling gelijk aan de AOW datum. Dit betekent dat de pensioenopbouw stopt op de AOW gerechtigde leeftijd. Deze ligt momenteel voor de 68 jarige leeftijd.

Kenmerk	ROCKWOOL pensioenregeling
Verdeling bruto premie werkgever/werknemer	• Werkgever 20% plus de waarde van 1 leeftijdslag, • Werknemer 12,6%
Premie (vervolg)	
Spaarpremie voor ouderdomspensioen en partnerpensioen vanaf pensioendatum	• Ca 27% van de pensioengrondslag.
Pensioendoelstelling	
Pensioendoelstelling	• De premie is het uitgangspunt van de pensioenregeling • Bij de beoordeling van de haalbaarheid van de pensioendoelstelling wordt rekening gehouden met 42 deelnemersjaren • De pensioendoelstelling (ambitie) is gelijk aan 80% van de gemiddelde pensioengrondslag in het verwachte scenario • De toetsing van de premie en de pensioendoelstelling (ambitie) vindt vanuit wetgeving elke 5 jaar plaats. De toetsing na het transitiemoment vindt iedere 5 jaar plaats • Na ingang betreft het pensioen een variabele uitkering
Risicoverzekeringen	Omschrijving dekking
Nabestaandenpensioen	• Levenslang pensioen ter hoogte van 27% van het laatst verdiende inkomen tot 65k⁴ (2024) • Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer en wordt levenslang aan de partner uitgekeerd • Na ingang betreft het pensioen een variabele uitkering
Wezenpensioen	• 8% van laatstverdiende inkomen tot 65k (2024) tot de leeftijd van 25 jaar • Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer en wordt tot leeftijd 25 aan de kinderen van de werknemer uitgekeerd • Na ingang betreft het pensioen een variabele uitkering
ANW-hiatenpensioen	• Tijdelijk pensioen ter hoogte van € 19.080 (2024) • Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer en wordt tot de AOW-datum van de partner aan de partner uitgekeerd • Na ingang betreft het pensioen een variabele uitkering
Bijzonderheden	• De risicodekkingen voor het ANW-hiatenpensioen, partner- en wezenpensioen komen bij beëindiging van het dienstverband te vervallen, dus ook op de pensioendatum, met de volgende uitzonderingen • De dekkingen worden voortgezet tijdens een op het dienstverband aansluitende WW- of ZW-periode • Er is een uitlooperperiode van 3 maanden na einde dienstverband. De risicodekking wordt in die situatie nog 3 maanden voortgezet zolang er geen nieuw dienstverband is • Indien er geen dienstverband is kan de gewezen deelnemer de risicodekkingen op (tijdelijk) partnerpensioen op vrijwillige basis voortzetten voor een periode van ten minste 15 jaar en maximaal tot de pensioendatum. De risicopremies worden onttrokken aan diens persoonlijke pensioenvermogen

⁴ Deze grens wordt evenals de franchise jaarlijks aangepast op basis van de stijging van de CAO lonen van Rockwool over de periode 1 januari tot 31 december van het voorafgaande jaar.

Kenmerk	ROCKWOOL pensioenregeling
Risicoverzekeringen (vervolg)	Omschrijving dekking
Levenslang partnerpensioen na pensionering	• Het levenslang partnerpensioen bij overlijden na pensionering wordt gefinancierd uit het persoonlijk pensioenvermogen • Voor deelnemers met een partner wordt het persoonlijk pensioenvermogen op de pensioendatum in beginsel aangewend voor ouderdomspensioen en levenslang partnerpensioen in de standaardverhouding 100:70 • Op de pensioendatum kan de deelnemer kiezen voor een andere hoogte van het partnerpensioen (met toestemming van de eventuele partner) • Het partnerpensioen gaat in na overlijden van de gepensioneerde deelnemers en betreft na ingang een variabele uitkering
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	Toekenning van premievrije pensioenopbouw indien er zowel op de eerste ziektedag als op de eerste WIA-dag sprake is van deelnemerschap aan de pensioenregeling. Voortzetting vindt plaats conform het huidige pensioenreglement
Pensionering	
Uitkeringsfase	Collectief
Uitkering	Variabele uitkering
Flexibiliseringsopties	Conform huidig pensioenreglement met daarbij de mogelijkheid voor een eenmalige opname van 10% van het individuele opgebouwde kapitaal

In bijlage 5 zijn de belangrijkste kenmerken van de huidige en nieuwe pensioenregeling opgenomen.

6. Invaren opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten

6.1 Verzoek tot invaren

Invaren betekent het inbrengen van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in het nieuwe pensioenstelsel. Sociale partners verzoeken Pensioenfonds ROCKWOOL de per 1 juli 2027 opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in de gewijzigde pensioenregeling middels een collectieve waardeoverdracht volgens artikel 150m (invaren) van de Pensioenwet.

Invaren is wettelijk de default. Partijen hebben geen redenen om hiervan af te wijken en kunnen zich hierin vinden.

Sociale partners zien de volgende voordelen van het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten:

- Partijen streven naar een efficiënte, effectieve en toekomstbestendige pensioenuitvoering tegen zo laag mogelijke kosten. Door de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen hoeft geen pensioenregeling onder het huidig FTK in stand te blijven, maar is de pensioenregeling als geheel – zowel verleden als toekomst – een pensioenregeling onder de Wet toekomst pensioenen. Dit komt een efficiënte en effectieve pensioenuitvoering ten goede. Dit uit zich onder andere in lagere uitvoeringskosten, schaalvoordelen bij beleggingen en risicodeling en minder complexiteit voor deelnemers. De pensioenuitvoering wordt hiermee ook meer toekomstbestendig.
- De voordelen van het nieuwe pensioenstelsel worden ook van toepassing op de in het verleden opgebouwde pensioenen. In het nieuwe pensioenstelsel worden geen of minder buffers opgebouwd en zijn er geen restricties met betrekking tot toeslagverlening (het verhogen van het pensioen in goede tijden).
- Er wordt voorkomen dat er een splitsing tussen de bestaande en nieuwe pensioenaanspraken ontstaat. Een splitsing tussen de bestaande en nieuwe pensioenaanspraken doorbreekt de risicodeling tussen generaties van deelnemers.
- Door invaren kan in het nieuwe stelsel gestart worden een (deels) gevulde solidariteitsreserve om de uitkeringen te beschermen.
- Daarnaast kan invaren van opgebouwd pensioen voor een (gedeeltelijke) compensatie van de consequenties van het afschaffen van de doorsneesystematiek in het huidige stelsel zorgen.

Partijen zien de volgende nadelen van het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten:

- Er is sprake van een wijziging van de pensioentoezegging voor de reeds opgebouwde pensioenen.
- In het nieuwe pensioenstelsel kunnen pensioenen – als het tegenzit - ook lager uitvallen dan in het huidig pensioenstelsel. In de uitkeringsfase wordt dit gedempt middels de inzet van de solidariteitsreserve.

- De impact van invaren is op voorhand niet volledig vast te stellen. Zo is het onzeker hoe hoog de dekkinggraad op het uiteindelijke invaarmoment is.

Partijen zijn van mening dat de voordelen van het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in het nieuwe pensioenstelsel groter zijn dan de nadelen.

6.2 Voorrangsregels

Bij het invaren van de opgebouwde pensioenen wordt de zogenoemde standaardmethode gebruikt met een spreidingsperiode van 10 jaar, zoals bedoeld in de Wtp. Het huidige collectieve fondsvermogen wordt daarbij toegewezen aan diverse bestemmingen. ROCKWOOL heeft de volgende bestemmingen geformuleerd:

- A. Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)
- B. Voorziening voor Operationele Risico's (VOR)
- C. Compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek
- D. Solidariteitsreserve
- E. Persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers

Sociale partners hebben in overleg met het bestuur van het pensioenfonds voorrangsregels bepaald voor de verdeling van het vermogen naar de hierboven genoemde bestemmingen. Hoeveel er wordt gealloceerd naar persoonlijke pensioenvermogens, de solidariteitsreserve en de compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek hangt af van de dekkinggraad van het fonds op de transitiedatum. De transitiedoelstellingen moeten daarom in samenhang met de voorrangsregels worden gezien. Deze voorrangsregels bepalen – bij hoge of lage dekkinggraden – welke transitiedoelstellingen voorrang hebben boven andere transitiedoelstellingen. De voorrangsregels zijn opgenomen in onderstaand stappenplan.

Stappen-plan	
Stap 1	MVEV. Indicatie: 1,2% van het vermogen
Stap 2	Voorziening operationele risico's. Indicatie: 0,5% van het vermogen
Stap 3	Minimale solidariteitsreserve: 1% van het vermogen
Stap 4	Het toekennen van compensatie aan actieve deelnemers, die er op achteruit gaan in verwacht pensioen door de afschaffing van de doorsneepremiesystematiek. Deze compensatie wordt vastgesteld per geboortjaar op basis van de gemiddelde deelnemer in het cohort. De volledige compensatie bedraagt € 14,5 miljoen en wordt toegekend bij een dekkinggraad van 120%.
Stap 5	Solidariteitsreserve aanvullen tot 3% van het vermogen
Stap 6	Verhogen persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers

Uitgangspunt van Pensioenfonds ROCKWOOL bij invaren is de standaardmethode met een spreidingsperiode van 10 jaar. Dit betreft de standaard spreidingsperiode.

Partijen menen dat de keuze voor invaren op basis van de bovengenoemde systematiek bijdraagt aan de evenwichtigheid van de transitie.

In de volgende tabel is een weergave opgenomen van de besteding per dekkingsgraad per voorrangsregel.

Dekkingsgraad	Minimaal vereist eigen vermogen (1,2% van vermogen)	Operationele reserve (0,5% van vermogen)	Solidariteitsreserve (** van vermogen)	Compensatie	Verhogen kapitaal o.b.v. standaard verdeling
Prioriteit	1	1	2	2	3
	in percentage van technische voorzieningen ultimo 2023				
103%	1,20%	0,50%	1,00%	0,20%	0,10%
104%	1,20%	0,50%	1,00%	0,50%	0,80%
105%	1,20%	0,50%	1,70%	0,80%	0,80%
106%	1,20%	0,50%	2,70%	1,10%	0,50%
107%	1,20%	0,50%	3,20%	1,30%	0,80%
108%	1,20%	0,50%	3,20%	1,40%	1,70%
109%	1,20%	0,50%	3,30%	1,50%	2,50%
110%	1,20%	0,50%	3,30%	1,60%	3,40%
111%	1,20%	0,50%	3,30%	1,80%	4,20%
112%	1,20%	0,50%	3,40%	2,10%	4,80%
113%	1,20%	0,50%	3,40%	2,30%	5,60%
114%	1,20%	0,50%	3,40%	2,50%	6,40%
115%	1,20%	0,50%	3,50%	2,80%	7,00%
116%	1,20%	0,50%	3,50%	3,00%	7,80%
117%	1,20%	0,50%	3,50%	3,20%	8,60%
118%	1,20%	0,50%	3,50%	3,40%	9,40%
119%	1,20%	0,50%	3,60%	3,70%	10,00%
120%	1,20%	0,50%	3,60%	3,90%	10,80%

** De solidariteitsreserve wordt bij een dekkingsgraad van 103% initieel gevuld met 1% van het vermogen (1% van de technische voorzieningen). De initiële vulling loopt op tot maximaal 3% van het vermogen bij een dekkingsgraad van 107%. In bovenstaande tabel zijn de verdeelregels in percentage van de voorziening opgenomen.

Conform de voorrangsregels zoals opgenomen in het stappenplan hiervoor worden allereerst de wettelijke reserves (MVEV, kostenvoorziening, voorziening operationele risico's) gevormd vanuit het vermogen. Het resterende vermogen wordt vervolgens aangewend voor een eerste initiële storting in de solidariteitsreserve van 1% van het vermogen, zodat deze zijn werk kan doen.

Na de eerste initiële storting in de solidariteitsreserve wordt het vermogen deels aangewend voor compensatie afschaffen doorsneesystematiek en deels voor een verhoging van de initiële storting in de solidariteitsreserve. De hoogte van de compensatie is zodanig bepaald dat de verwachte pensioenen voor alle deelnemers (actieven, slapers en pensioengerechtigden) bij voorkeur niet lager worden dan bij voortzetting van de huidige regeling. Het resterende vermogen wordt vervolgens aangewend voor verhoging van de kapitalen van alle deelnemers op basis van de standaardmethode.

Compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek heeft hierbij dus de hoogste prioriteit, gevolgd door de initiële storting in de solidariteitsreserve, rekening houdend met evenwichtigheid van de uitkomsten voor alle deelnemers. De volledige compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek kan in het kader van evenwichtigheid pas verleend worden bij een dekkingsgraad van 120%. Bij lagere dekkingsgraden is dit niet mogelijk omdat slapers ouder dan 40 jaar er in dat geval onder WTP op achteruit gaan. Dit achten sociale partners niet evenwichtig.

De volledige initiële storting in de solidariteitsreserve wordt gerealiseerd bij een dekkingsgraad van 110%. Bij lagere dekkingsgraden is de solidariteitsreserve weliswaar niet volledig gevuld, maar de omvang is naar verwachting wel voldoende is om de uitkeringen grotendeels te beschermen.

Sociale partners hebben de gewenste invaardekkingsgraad op 110% vastgesteld. Sociale partners achten bovengenoemde verdeling evenwichtig. Gepensioneerden profiteren van een direct (deels) gevulde solidariteitsreserve (en op termijn alle deelnemers), actieven profiteren van compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek en alle deelnemers profiteren van verhoging van de kapitalen op basis van de standaardverdeling. Bij een dekkingsgraad van 110% is de solidariteitsreserve gevuld met 3% van het vermogen (3,3% van de technische voorzieningen), de compensatie voor het effect van afschaffen van de doorsneesystematiek kan dan voor ruim 40% gefinancierd worden uit vermogen en er is ongeveer 3% van het vermogen (3,2% van de technische voorzieningen) beschikbaar voor verhoging van de kapitalen op basis van de standaardverdeling. Dit laatste is zoals hiervoor toegelicht nodig om een evenwichtige verdeling van het vermogen te kunnen realiseren.

7. Gemaakte afspraken voor compensatie

7.1 Achtergrond compensatie

Sociale partners ROCKWOOL hebben afgesproken deelnemers zoveel als mogelijk te compenseren voor een eventuele achteruitgang in verwachte pensioenuitkomsten als gevolg van het afschaffen van de doorsneesystematiek. Deze achteruitgang ontstaat doordat in de nieuwe regeling een overstap wordt gemaakt van een leeftijdsafhankelijke premie naar een leeftijdsonafhankelijke premie (afschaffen doorsneesystematiek).

Het afschaffen van de doorsneesystematiek voor de premie en pensioenopbouw leidt tot een nadeel voor (actieve) deelnemers van Pensioenfonds ROCKWOOL vanaf circa 37 jaar. Voor die groep deelnemers wordt door sociale partners een compensatieregeling vormgegeven.

In de Memorie van Toelichting wordt gesproken over adequaat en kostenneutraal compenseren. Het is aan sociale partners om te bepalen of de gekozen wijze van compensatie doel treft en daarmee adequaat is. De compensatie(methodiek) wordt in dit hoofdstuk nader toegelicht.

7.2 Hoogte en vorm compensatie

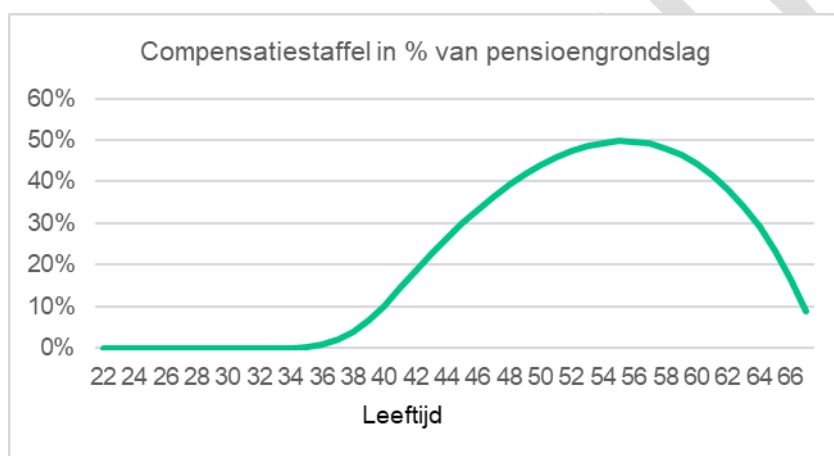
Sociale partners wensen dat op de navolgende wijze een eventuele achteruitgang in pensioen 'schade' als gevolg van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling voor bestaande deelnemers zo veel als mogelijk wordt gecompenseerd:

- De regeling geldt zowel voor deelnemers als ook voor arbeidsongeschikte deelnemers
- De compensatie wordt eenmalig toegekend op het invaarmoment via het invaarkapitaal
- Het nadeel wordt uitgedrukt in een percentage van de huidige pensioengrondslag
- Compensatie vindt plaats vanuit het vermogen van het pensioenfonds.
- De hoogte van de compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek (DSS) is als volgt vastgesteld:
 - Stap 1: voor elke leeftijd is voor 4 verschillende vaste rekenrentes (1%, 2%, 3% en 4%) de leeftijdsafhankelijke opbouwwaarde bepaald bij ongewijzigde voortzetting van de huidige pensioenregeling. De hoogte van het opbouwpercentage is afhankelijk van de gehanteerde rekenrente en het huidige premiebudget voor actuariële opbouw (van circa 23,5% van de PG som)
 - Bij een rente van 1% bedraagt de opbouw 1,3%, bij 2% bedraagt deze 1,74% en bij 3% en 4% rekenrente 1,875% waarbij de actuariële benodigde premie is verlaagd naar 19% respectievelijk 15%
 - Stap 2: voor elke leeftijd is bepaald wat naar verwachting de toekomstige premie-inleg is tot de pensioenleeftijd op basis van een vlakke premie zoals in het nieuwe pensioenstelsel. De hoogte van de vlakke premie wordt zodanig vastgesteld dat de totale premie op populatieniveau gemiddeld niet wijzigt ten opzichte van stap 1
 - Stap 3: het verschil tussen de contante waarde van de toekomstige premie-inleg van stap 1 en stap 2, uitgedrukt als percentage van de pensioengrondslag, is het nadelig effect van de afschaffing van de doorsneesystematiek
 - De voor bovengenoemde vier vaste rekenrentes gemiddelde compensatie geldt als uitgangspunt voor de vaststelling van de compensatiestafel. De betreffende compensatiestafel is opgenomen op de volgende pagina

- Voor de overige aannames is aangesloten bij de actuariële grondslagen die het pensioenfonds hanteert, zonder rekening te houden met individuele salarisstijgingen én zonder rekening te houden met ontslagkansen. Door geen rekening te houden met ontslagkansen is de compensatie bij deelnemers die voortijdig vertrekken hoger dan nodig is. Wanneer wel rekening wordt gehouden met ontslagkansen, zal dat een dalend effect hebben op de compensatie voor mensen die bij ROCKWOOL blijven werken. En dat vinden sociale partners een ongewenst effect. Daarnaast zullen deelnemers die vertrekken bij de nieuwe pensioenuitvoerder naar verwachting ook last hebben van het effect van afschaffing doorsneesystematiek.
- De hoogte van volledige compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek bedraagt op basis van deze systematiek circa € 14,5 miljoen.

Compensatiestaffel

De leeftijdsafhankelijke compensatiestaffel voor deelnemers, die op de transitiedatum actief zijn, is hieronder opgenomen. De volledige compensatie bedraagt € 14,5 miljoen en wordt toegekend bij een dekkingsgraad van 120%. Bij de gewenste invaardekkingsgraad van 110% zal 41% van deze compensatiestaffel aan compensatie worden toegekend.

7.5 Financieringsplan gemaakte compensatieafspraken

Sociale partners wensen de compensatie te financieren uit het collectieve pensioenvermogen. Partijen vragen Pensioenfonds ROCKWOOL om de compensatie op het moment van transitie in één keer toe te kennen aan de op dat moment actieve en arbeidsongeschikte deelnemers. De hoogte van de compensatie is afhankelijk van de financiële positie en kan (gedeeltelijk) worden gefinancierd vanuit het collectieve pensioenvermogen dat op het moment van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling niet wordt gebruikt ter dekking van de persoonlijke pensioenvermogens voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. De volledige compensatie kan worden toegekend als de dekkingsgraad 120% bedraagt. Bij de gewenste invaardekkingsgraad kan 41% van de compensatie(staffel) worden toegekend aan deelnemers.

8. Gemaakte afspraken over initiële invulling solidariteitsreserve

Sociale partners hebben gekozen voor de solidaire premieregeling met een collectieve uitkeringsfase, waarbij de uitkeringen jaarlijks met eenzelfde percentage worden aangepast. Om de uitkeringen voor pensioendatum te beschermen is gekozen om een spreidingsperiode te hanteren van 3 jaar vanaf 3 jaar voor pensioendatum. In dit hoofdstuk wordt de vormgeving van de solidariteitsreserve verder beschreven.

8.1 Doelstellingen solidariteitsreserve

De solidariteitsreserve is een integraal en belangrijk onderdeel van de nieuwe pensioenregeling. Door middel van de solidariteitsreserve worden financiële mee- en tegenvallers gedeeld. De solidariteitsreserve heeft de volgende doelstellingen:

- Gelijk houden laatste uitkering bij lagere uitkering ten opzichte van het jaar ervoor (jaarlijks)
- Het beperken van de kans op een daling van een ingegane pensioenuitkering.
- Het verbeteren van de voorspelbaarheid van het pensioen in de jaren net voor pensionering.
- Het voorkomen van negatieve pensioenvermogens in de opbouwfase.

Daarnaast wensen sociale partners – als onderdeel van het solidariteitsbeleid - een collectieve uitkeringsfase te hanteren, zodat ingegane pensioenuitkeringen jaarlijks procentueel met hetzelfde percentage stijgen of dalen.

8.2 Financiering van solidariteitsreserve

Partijen verzoeken Pensioenfonds ROCKWOOL de solidariteitsreserve, waar mogelijk, initieel te vullen uit een deel van het collectieve pensioenvermogen dat op het moment van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling niet wordt gebruikt ter dekking van de persoonlijke pensioenvermogens voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. De solidariteitsreserve zal altijd gevuld worden met 1%-punt van de dekkingsgraad en, waar mogelijk, verder aangevuld worden tot 3%-punt bij aanvang conform de verdeelregels zoals opgenomen in hoofdstuk 6.2.

Partijen verzoeken Pensioenfonds ROCKWOOL om de solidariteitsreserve te vullen bij invaren en aan te vullen vanuit toekomstig overrendement. Het vullen van de solidariteitsreserve vanuit premie vinden partijen niet evenwichtig.

8.3 Toegevoegde waarde van de solidariteitsreserve

Op basis van de door partijen vastgestelde doelstellingen met betrekking tot de solidariteitsreserve, is door middel van berekeningen aan partijen inzicht gegeven in de toegevoegde waarde van de solidariteitsreserve in de nieuwe pensioenregeling. Hieruit blijkt dat de beoogde inzet van de solidariteitsreserve ervoor zorgt dat het risico op een daling van een ingegaan pensioen wordt beperkt.

Het risico op een verlaging van het pensioen neemt af

In het nieuwe pensioenstelsel wordt de pensioenuitkering jaarlijks opnieuw vastgesteld. De pensioenuitkering beweegt meer mee met de economie dan in het huidige pensioenstelsel het geval is. Daarmee voegt de solidariteitsreserve waarde toe conform de doelstelling om de ingegane pensioenuitkering te beschermen.

De voorspelbaarheid van het pensioen neemt toe

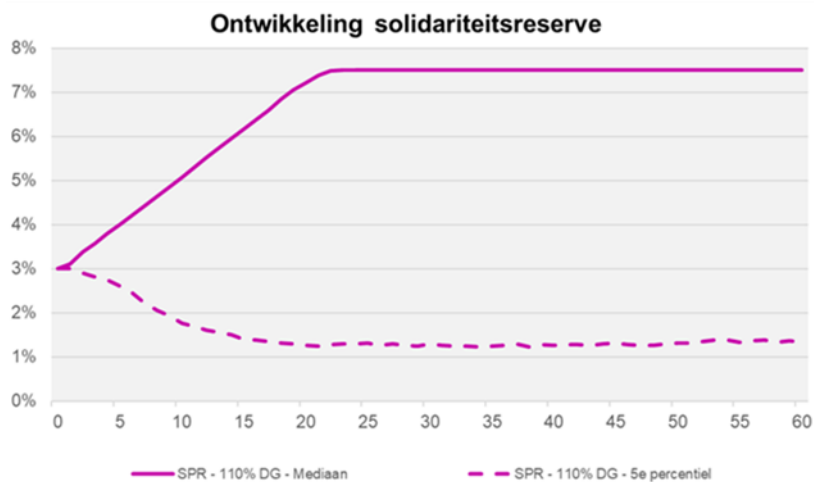
Uit de uitkomsten van diverse gemaakte doorrekeningen blijkt dat de combinatie van het hanteren van een collectieve uitkeringsfase, het hanteren van een solidariteitsreserve (rekening houdend met de beoogde invulling) en het toepassen van 3 jaar spreiding van de resultaten vanaf 3 jaar voor pensioendatum, ervoor zorgt dat de voorspelbaarheid van het pensioen in de jaren voor pensionering toeneemt.

8.4. Evenwichtige en toekomstbestendige invulling van de solidariteitsreserve

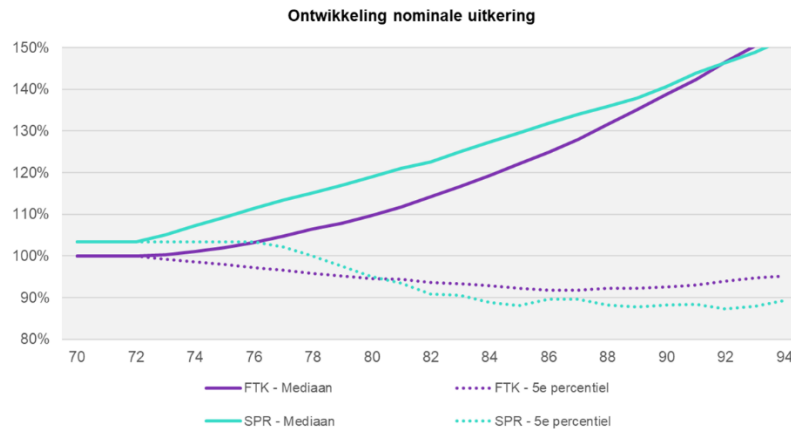
Sociale partners verzoeken Pensioenfonds ROCKWOOL om de solidariteitsreserve evenwichtig vorm te geven, zodanig dat wordt voorkomen dat de solidariteitsreserve in één keer kan worden gebruikt en zodanig dat de baten en lasten vanuit de solidariteitsreserve voor elke generatie in evenwicht zijn. Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat een solidariteitsreserve van 7,5%-punt van de dekkingsgraad (met een minimum van 1% bij een dekkingsgraad van 103% op transitiedatum en een aanvulling tot maximaal 3% bij een dekkingsgraad vanaf 110% op de transitiedatum) effectief is in het streven de ingegane uitkeringen te beschermen tegen verlagingen ten opzichte van het voorgaande jaar. Daarbij geldt dat de initiële vulling van de solidariteitsreserve wordt gefinancierd vanuit het fondsvermogen, waardoor iedereen bijdraagt aan de vulling van de solidariteitsreserve

Sociale partners verzoeken Pensioenfonds ROCKWOOL jaarlijks maximaal 20% van de solidariteitsreserve beschikbaar te stellen voor de bescherming van de uitkeringen. Het vullen van de solidariteitsreserve gebeurt jaarlijks met 5% van het positief overrendement.

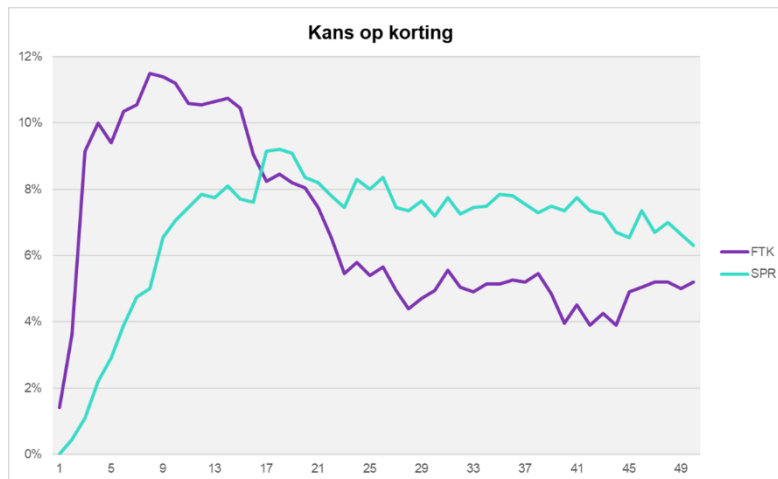
Het verloop van de solidariteitsreserve is hieronder opgenomen bij de gewenste invaardekkingsgraad van 110%. De reserve start met een initiële vulling van 3% van het vermogen en vult zich in de mediaan in circa 20 jaar tot het maximum van 7,5% van het vermogen. Zolang de reserve zich op of boven het maximum van 7,5% bevindt, vindt er geen vulling vanuit overrendement plaats. In het slecht weer scenario (5^e percentiel) schommelt de solidariteitsreserve vanaf het 20^e jaar net boven de 1% van het vermogen. De bescherming van de laatste uitkering kan dan naar verwachting niet volledig gerealiseerd worden.

Daarnaast is het verloop van de uitkering opgenomen voor een 70-jarige gepensioneerde met een bij de gewenste invaardekkingsgraad van 110%. De aanvangsuitkering is bij de benodigde invaardekkingsgraad ruim 3% hoger dan onder FTK. Het verloop van de uitkering kent zowel onder de nieuwe regeling (SPR) als de huidige regeling (FTK) een stijgend verloop in de mediaan. In het 5^e percentiel daalt de uitkering onder beide regeling. In de nieuwe regeling biedt de solidariteitsreserve niet de volledige bescherming. Dit komt met name doordat er een maximering van 20% geldt voor het stabiel houden van de uitkering. In de mediaan is zichtbaar dat de verwachte uitkering onder de nieuwe regeling in de mediaan tot een leeftijd van circa 90 jaar hoger is dan onder de huidige regeling.

Tenslotte is in onderstaande tabel de jaarlijkse kans op korten van de pensioenuitkering opgenomen. Uit deze tabel blijkt dat de jaarlijkse kans op een jaarlijkse korting onder de nieuwe regeling lager is dan onder de huidige regeling. Sociale partners hebben als transitiedoelstelling gesteld dat de kans op verlaging, indien de solidariteitsreserve bij aanvang wordt gevuld, maximaal 10% per jaar mag zijn. Uit onderstaande grafiek kan geconcludeerd worden dat op basis van de inrichting van de pensioenregeling inclusief solidariteitsreserve voldaan wordt aan deze transitiedoelstelling.

9. Effecten van de wijziging van de pensioenregeling (transitie-effecten)

De gemaakte keuzes ten aanzien van de regeling, het invaren en de compensatie hebben impact op de verwachte pensioenresultaten van de deelnemers van het pensioenfonds. Deze transitie-effecten zijn inzichtelijk gemaakt. Er is hiervoor gebruik gemaakt van leeftijdscohorten van vijf jaar en uitgesplitst naar actieve deelnemers, slapers en gepensioneerden. Daarnaast is gekeken naar verschillende scenario's ten aanzien van de startdekkingsgraad en naar scenario's met een renteschok.

Bij de beoordeling van de evenwichtigheid kijken partijen in eerste instantie naar de relatieve verandering van de verwachte pensioenresultaten. Hiervoor zijn in hoofdstuk 2 bandbreedtes gedefinieerd.

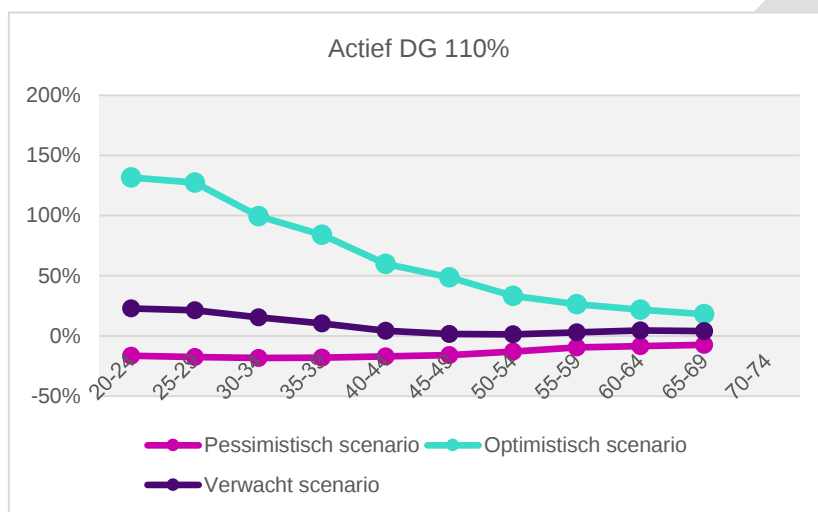
In dit hoofdstuk worden de resultaten getoond bij een dekkingsgraad van 110% voor actieven, slapers en pensioengerechtigden. In bijlage 2 worden de resultaten getoond van de volgende gevoeligheden voor wat betreft de dekkingsgraad en rente.

- Gevoeligheden dekkingsgraad 103%, 107%, 120%
- Gevoeligheden rente: RTS plus en min 100 basispunten
Voor de doorrekening zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Basisscenario doorrekening	
Dekkingsgraad	110%
Scenarioset transitie-effecten	DNB Q1 2024 P-set
Scenarioset netto profijt	DNB Q1 2024 Q-set
Deelnemersbestand	31 december 2023
Actuariële grondslagen	Actuele grondslagen pensioenfonds zoals opgenomen in bijlage 3
Premie onder FTK	27% van de pensioengrondslag
Opbouwpercentage onder FTK	Maximaal 1,875% bij pensioenleeftijd 68.
Indexatie onder FTK	Reguliere indexatie op basis van toeslagbeleid pensioenfonds. Geschatte indexatieachterstanden ultimo 2023 per cohort zijn meegenomen in de berekeningen. Deze bedragen voor actieven ultimo 2023 maximaal 38% en voor inactieven maximaal 42%.
Lifecycle en renteafdekking	Zie bijlage 3. In de doorrekeningen is geen rekening gehouden met het opheffen van de leenrestrictie.

9.1 Relatieve verandering van de verwachte pensioenuitkomsten

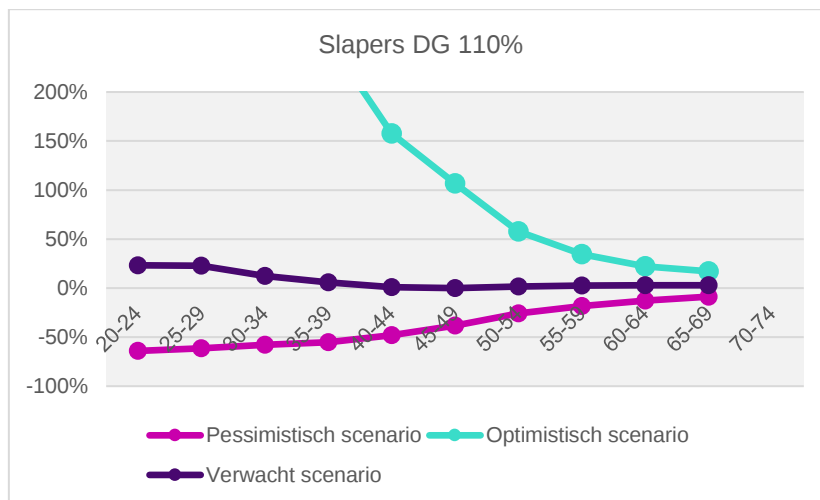
Om de transitie-effecten inzichtelijk te maken, is gekeken naar de relatieve verandering van de verwachte pensioenuitkomsten. Bij de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel hanteren partijen de relatieve verandering van verwachte pensioenuitkomsten als primaire maatstaf. Deze vergelijking is in de onderstaande grafiek opgenomen voor de verschillende leeftijdscohorten en **deelnemersgroepen** voor het verwachte scenario, het optimistische scenario en het pessimistische scenario uitgaande van een dekkingsgraad van 110%. **Op individueel niveau kan de vergelijking anders uitpakken.**

Actieven	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69
Optimistisch scenario	132%	127%	100%	84%	60%	49%	33%	26%	22%	18%
Verwacht scenario	23%	21%	15%	10%	4%	2%	1%	3%	5%	4%
Pessimistisch scenario	-16%	-17%	-18%	-18%	-17%	-16%	-13%	-10%	-8%	-7%

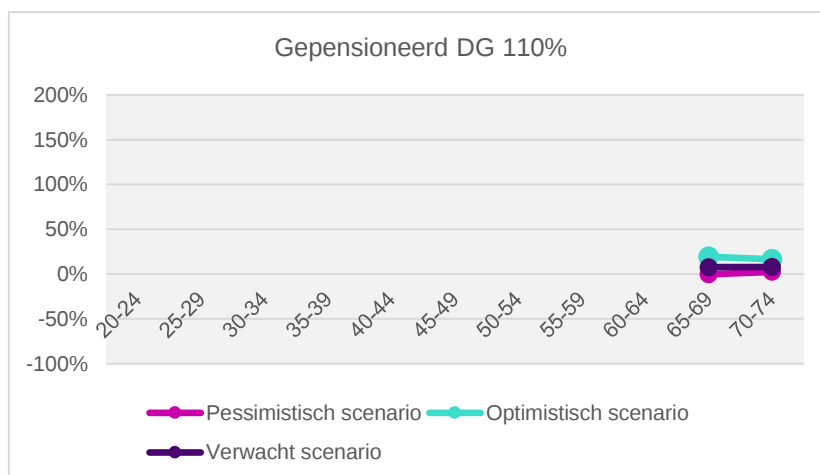
Uit de uitkomsten blijkt dat de verwachte pensioenuitkomsten in het verwachte scenario voor alle leeftijdscohorten met actieve deelnemers positief zijn, wanneer de compensatie meegenomen wordt in de vergelijking. De achteruitgang die ontstaat door de afschaffing van de doorsneesystematiek wordt voor circa 40% gecompenseerd. De oudere leeftijdscohorten gaan er relatief minder op vooruit in vergelijking met de andere cohorten. Jonge deelnemers profiteren van de hogere spaarpremie (opbouw) onder het nieuwe resultaten en de naar verwachting hogere beleggingsopbrengsten, doordat zij in verhouding met oudere deelnemers, meer in zakelijke waarden beleggen.

In het pessimistische scenario zijn de verwachte pensioenuitkomsten voor de actieven lager dan bij voortzetting van de huidige regeling. Dit wordt veroorzaakt door het hogere beleggingsrisico onder de nieuwe regeling.

Slapers	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69
Optimistisch scenario	536%	506%	371%	253%	158%	107%	58%	35%	22%	17%
Verwacht scenario	23%	23%	12%	6%	1%	0%	1%	3%	3%	3%
Pessimistisch scenario	-64%	-61%	-58%	-55%	-48%	-38%	-26%	-18%	-13%	-9%

Voor slapers zijn de verwachte pensioenuitkomsten vergelijkbaar met die van de actieven. De verwachte pensioenuitkomsten liggen voor alle leeftijdscohorten in het verwachte scenario hoger dan onder FTK. In het pessimistische scenario komen de verwachte pensioenuitkomsten voor slapers aanzienlijk slechter uit. Voor slapers vindt geen premie-inleg meer plaats waardoor negatieve rendementen niet makkelijk goedgemaakt kunnen worden. Hierdoor komen de relatieve uitkomsten extremer uit.

Gepensioneerden	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89
Optimistisch scenario	19%	17%	15%	15%	15%
Verwacht scenario	8%	8%	9%	10%	11%
Pessimistisch scenario	0%	2%	6%	8%	9%

Bij de leeftijdscohorten met gepensioneerde deelnemers valt te zien dat deze er in alle scenario's (verwacht, pessimistisch en optimistisch) op vooruit gaan, in termen van verwachte

pensioenuitkomsten. In de slecht weer scenario's is zichtbaar dat de solidariteitsreserve de uitkeringen beschermt.

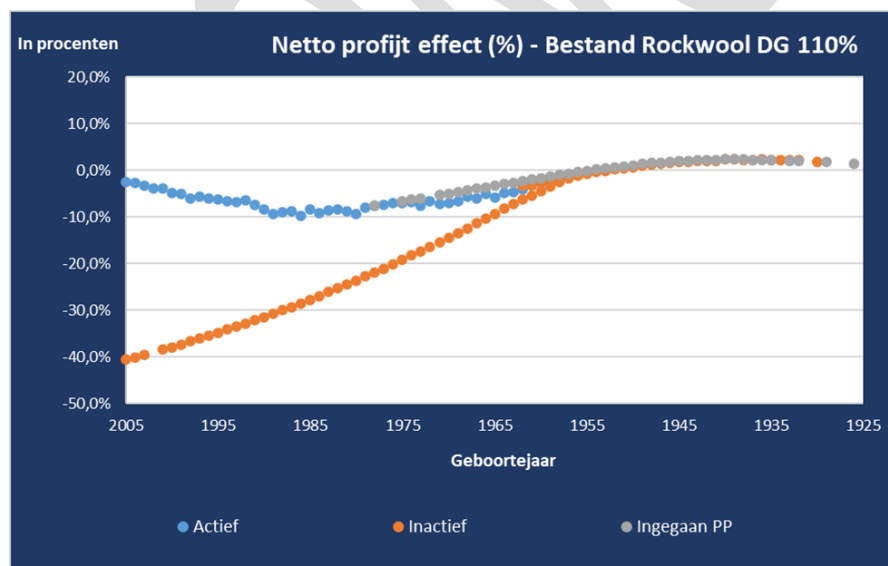
9.2 Netto profijt

Een aantrekkelijke eigenschap van de nieuwe regeling is dat het impliciete beleggingsrisico voor bepaalde leeftijdscohorten kan worden verhoogd, mits dit past binnen de risicohouding. De netto profijt maatstaf is geïntroduceerd om een vergelijking van stelsels te maken, waarbij wijzigingen in het beleggingsprofiel buiten beschouwing worden gelaten. De ingelegde premies en de uitkeringen worden, per stelsel, risiconutraal gewaardeerd en tegen elkaar afgezet, resulterend in een delta netto profijt maatstaf. Deze maatstaf is gekozen als secundaire beoordelingsmaatstaf voor de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie-effecten. De delta netto profijt wordt vastgesteld op basis van de volgende formule:

$$\frac{\text{Verwachte waarde nieuw stelsel} - \text{verwachte waarde huidig stelsel}}{\text{Verwachte waarde opgebouwde uitkeringen huidig stelsel}}$$

Voor netto profijt (van met name slapers) geldt een zeer grote afhankelijkheid met de rente-ontwikkeling in de q-set, die grote invloed heeft bij een lange horizon (met name onder FTK) waardoor zowel sociale partners als het bestuur minder waarde hechten aan deze uitkomsten. Om die reden wordt bij de beoordeling van de evenwichtigheid minder gewicht gegeven aan de netto profijt uitkomsten, zoals reeds aangegeven bij de transitiedoelstellingen onder bandbreedtes en maatstaven.

Onderstaande grafiek toont het delta netto profijt bij de gewenste invaardekkingsgraad van 110%.

Voor gepensioneerden is er sprake van een vooruitgang in netto profijt. Bij de overgang naar de nieuwe regeling krijgen alle deelnemers de beschikbare buffer uitgedeeld via de standaardmethode met een spreidingstermijn van 10 jaar. Bij een dekkingsgraad van 110% betekent dit dat er een buffer van circa 3,5% wordt uitgedeeld. Het uitdelen van de buffer is voor alle deelnemers een directe plus in het netto profijt. Daarnaast hebben de gepensioneerden voordeel van de solidariteitsreserve, die een hoge mate van zekerheid geeft. Dit tezamen leidt tot een vooruitgang in termen van netto profijt.

Bij de jonge deelnemers is onderscheid te maken naar slapers en actieven. Slapers ondervinden een nadeel omdat de indexatieverwachting onder het FTK een relatief hoge waarde heeft. In deze indexatieverwachting zit ook de huidige indexatieachterstand verwerkt, welke momenteel relatief hoog is voor Pensioenfonds ROCKWOOL. De hoge indexatieverwachting wordt veroorzaakt doordat de rente in de scenarioset van DNB fors oploopt en in het FTK leidt tot hoge dekkingsgraden. Deze hoge dekkingsgraden komen deelnemers in het FTK ten goede in de vorm van hogere indexaties over hun volledig opgebouwd pensioen. Bij de hoge dekkingsgraden wordt de indexatie maatstaf volledig behaald en is er ruimte voor inhaalindexaties. In de netto profijt maatstaf worden negatieve resultaten ook sterker gewaardeerd waardoor dit voor slapers wordt uitvergroot zonder de dempende werking van premie-inleg. In euro's is het effect voor jonge slapers relatief beperkt.

Voor actieven geldt dat door de oplopende rente ook een hogere toekenning van indexatie mogelijk is op de langere termijn onder FTK, waardoor de resultaten onder FTK goed uitkomen. Ten opzichte van slapers wordt dit effect gedempt doordat onder FTK teveel premie wordt betaald voor de opbouw waar slapers het meest van profiteren. Hierdoor ligt het netto profijt effect van de actieve deelnemers hoger dan dat van de slapers. Verder is in het netto profijt effect een kleine dip te zien. Deze kuil ontstaat door het afschaffen van de doorsneesystematiek, welke bij een dekkingsgraad van 110% niet volledig wordt gecompenseerd. Hier hebben de middelbare leeftijden het meest last van. De oudere actieve deelnemers profiteren van het invaarvoordeel waardoor in combinatie met de kortere premie-horizon, het netto profijt effect voor deze groep langzaam stijgt tot het niveau van de gepensioneerden. Jonge en middelbare actieve deelnemers profiteren hier beperkter van.

10. Verantwoording evenwichtigheid transitie-afspraken

Sociale partners hebben in de afgelopen jaren een uitgebreid en zorgvuldig proces doorlopen om tot afspraken te komen over de nieuwe pensioenregeling en de transitie naar deze nieuwe pensioenregeling. Het geheel aan afspraken wordt door sociale partners beoordeeld als evenwichtig en passend bij ROCKWOOL. Onderstaand een nadere toelichting op deze beoordeling:

- Door de aanvangsvulling van de solidariteitsreserve wordt een robuuste start in het nieuwe stelsel gemaakt. Sociale partners vinden dit evenwichtig omdat daarmee dalingen van nominale uitkeringen bij economisch slechte (eerste) jaren zo veel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt. Het vullen van de solidariteitsreserve heeft ook voor actieve en gewezen deelnemers voordelen omdat er minder rendement nodig is om de solidariteitsreserve verder te vullen en de kans op extra resultaat uit de solidariteitsreserve wordt vergroot;
- Het afschaffen van de doorsneesystematiek leidt tot een nadeel voor de actieve deelnemers. Sociale partners vinden dat dit nadeel met de vastgestelde compensatiestafel voldoende adequaat wordt gecompenseerd. De financiering van de compensatie uit het vermogen van Pensioenfonds ROCKWOOL in het totaal aan afspraken is evenwichtig;
- Jonge deelnemers hebben nagenoeg geen profijt van het invaren. Zij profiteren wel van een voldoende hoge netto premie zodat met een behoorlijke mate van zekerheid de ambitie kan worden behaald. De beoordeling van de evenwichtigheid is daarnaast gebaseerd op de transitie-effecten zoals in hoofdstuk 10 in kaart gebracht.
- Het verwachte op te bouwen pensioen na de transitie is voor actieve en gewezen deelnemers minimaal gelijk aan het verwachte op te bouwen pensioen voor de transitie. Voor uitkeringsgerechtigden is de uitkering na de transitie minimaal gelijk aan de uitkering voor de transitie;
- De verwachte gemiddelde reële uitkering (het pensioenresultaat) is in de nieuwe pensioenregeling voor alle deelnemersgroepen en leeftijdscohorten hoger dan of vergelijkbaar met de verwachte gemiddelde reële uitkering in de huidige pensioenregeling;

Doelstellingen	Maatstaf / handbreadth	Doelstelling behaald
1) Verzorgen achterban door middel van een pensioenregeling die aansluit bij de ambitie.	80% van gemiddelde pensioengrondslag in mediaan bij 42 jaar	V
2) Ingegane uitkeringen van gepensioneerden en verwachte pensioen-uitkeringen van actieven en slapers blijven bij voorkeur op het moment van transitie ten minste gelijk (mediaan scenario) t.o.v. van de huidige pensioenregeling onder het huidige FTK.	De bandbreedte bedraagt [103%, +]	V
3) Pensioenfonds ROCKWOOL start in het nieuwe pensioenstelsel met een voldoende gevulde solidariteitsreserve zodat direct vanaf transitie dalingen van de uitkeringen zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden. Het pensioenfonds streeft naar het verminderen van het risico op een lagere uitkering.	De bandbreedte is [0%, 10%] per jaar	V
4) De transitie moet in zijn geheel evenwichtig zijn. Dit houdt in dat het wijzigen van de pensioenregeling inclusief het vormen van de solidariteitsreserve, de keuze om al dan niet in te varen, de afspraken over compensatie en de mate van herverdeling in zijn geheel evenwichtig moeten zijn. ⁵	• Actieven [-20%, 20%]* • Gepensioneerden [-10%, 25%]	V
5) Op het transitiemoment mag bij voorkeur -op cohortbasis en per geboortjaar- geen sprake zijn van achteruitgang t.o.v. voortzetting huidige regeling binnen het FTK kader	• Mediaan scenario – Actieven [0%; 40%] – Gepensioneerden [0%;30%] • Pessimistisch scenario – Actieven: [-40%; 20%] – Gepensioneerden: [-20%; 30]	V

⁵ Voor slapers is geen bandbreedte gedefinieerd vanwege de zeer grote afhankelijkheid met de renteontwikkeling in de scenarioset, die grote invloed heeft bij een lange horizon en vanwege het ontbreken van nieuwe premie-inleg.

11. Communicatie

Dit transitieplan wordt beschikbaar gesteld aan alle deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden om te raadplegen. Sociale partners overleggen het transitieplan na vaststelling aan Pensioenfonds ROCKWOOL. Pensioenfonds ROCKWOOL stelt het transitieplan op zijn website beschikbaar, eventueel op een besloten deel van de website.

Dit transitieplan is vastgesteld op <datum> te Roermond

ROCKWOOL

FNV

Naam:
Functie

Naam: de heer
Functie

CONCEPT

12. Bijlagen

Bijlage 1: Uitkomsten achterbanraadpleging

Bijlage 2: Reactie vereniging van gepensioneerden

Bijlage 3: Aannames en veronderstellingen bij berekeningen

Bijlage 4: Transitie--effecten (inclusief compensatieregeling) bij alternatieve dekkinggraden

Bijlage 5: Kenmerken huidige en nieuwe pensioenregeling

Bijlage 1: Uitkomsten achterbanraadpleging

VOLGT NOG

CONCEPT

Bijlage 2: Reactie vereniging van gepensioneerden

VOLGT NOG

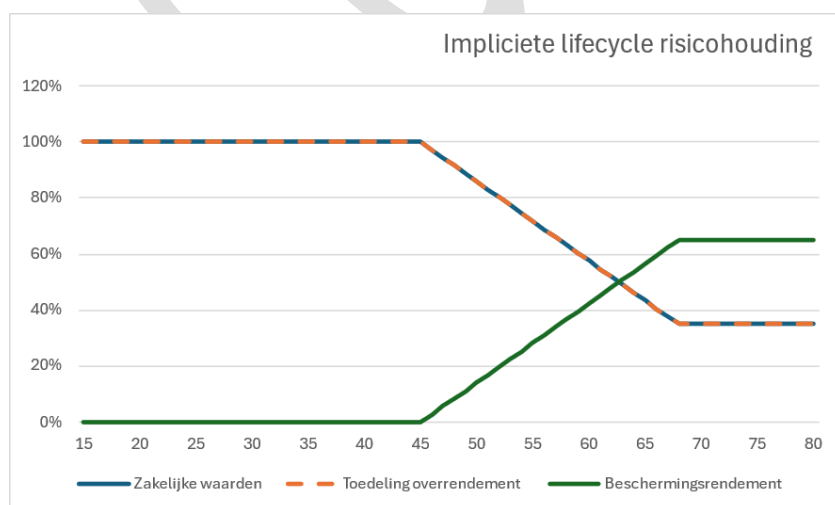
Bijlage 3: Aannames en veronderstellingen bij berekeningen

Uitgangspunten pensioenregeling

Franchise	€ 22.524
Maximaal pensioengevend salaris	€ 137.800
Pensioen(richt)leeftijd	68
Spaarpremie	27% pensioengrondslag
Sekseneutraliteit	91%M / 9%V
Overlevingskansen	AG2022 + ervaringssterfte 2022 fonds
Parameterset	DNB scenariosets Q1 (p-set voor verwacht pensioen en q-set voor netto profijt)
Deelnemersbestand	Ultimo 2023

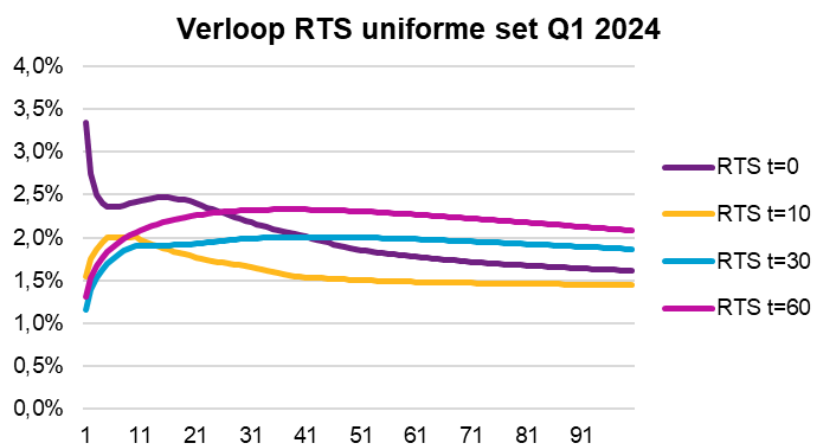
Leeftijd	Carrière (M/V)
21 – 34	3,40%
35 – 44	2,00%
45 – 68	0,80%

Lifecycle inclusief rente-afdekking

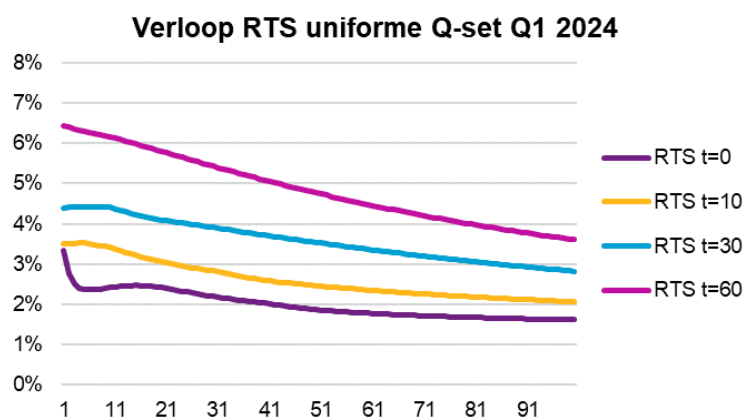

Rentes uniforme scenarioset Q1 2024 P-set versus Q-set

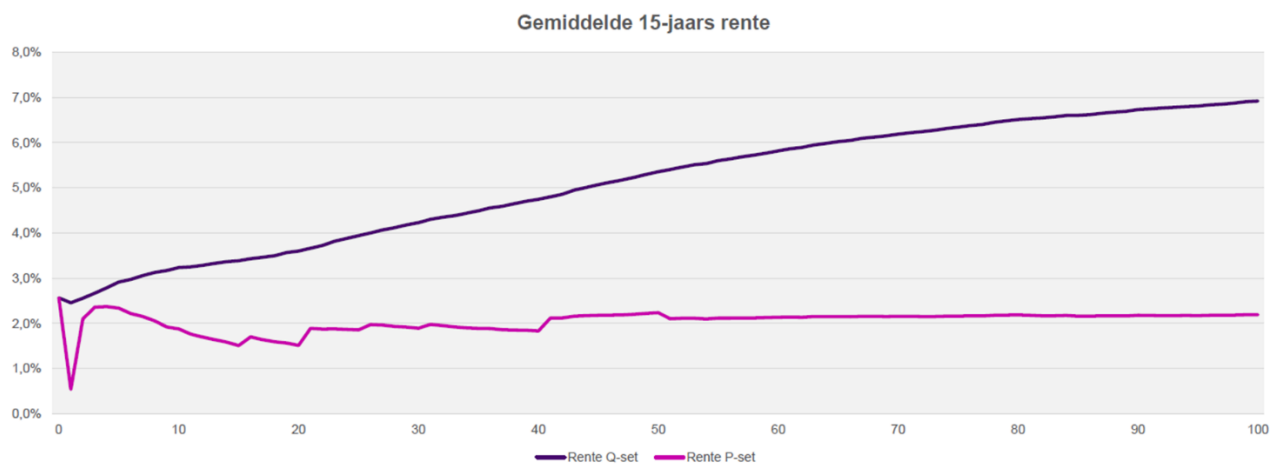
DNB uniforme scenarioset P-set Q1 2024

DNB uniforme scenarioset Q-set Q1 2024

Gemiddelde 15 jaars rente P-set versus Q-set Q1 2024 DNB

Bijlage 4: Uitkomsten relatieve verandering verwachte pensioenuitkomsten en delta netto profijt bij verschillende scenario's

Scenario 1: Dekkingsgraad 103%

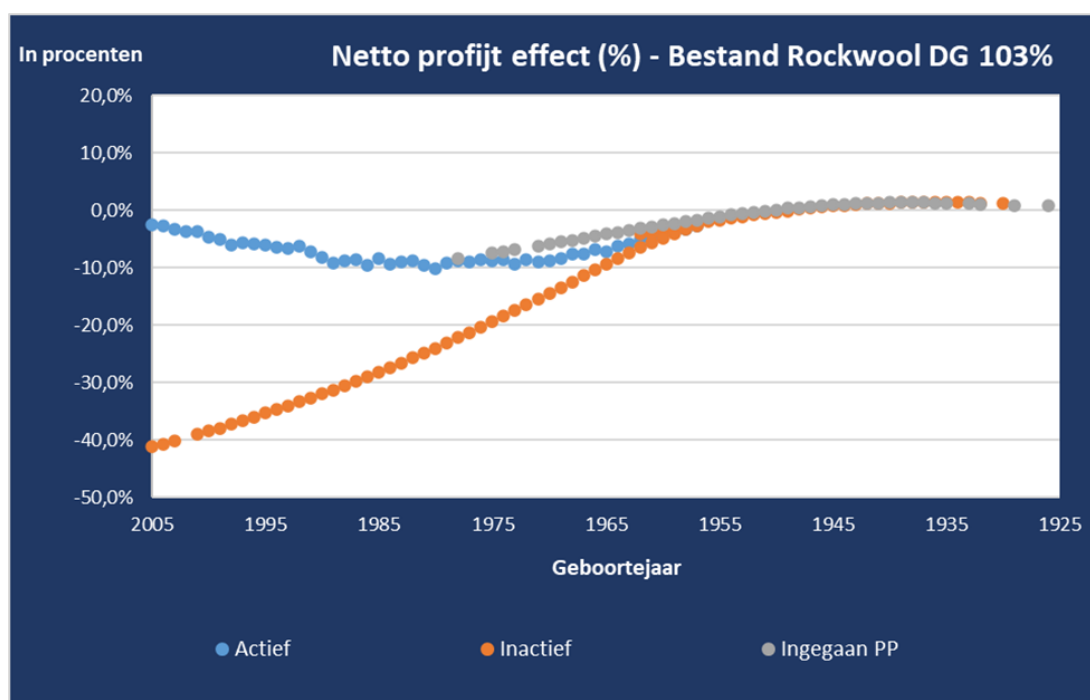
Relatieve verandering van de verwachte pensioenuitkomsten

De relatieve verandering van de pensioenuitkomsten komt bij een dekkingsgraad van 103% voor zowel actieven, slapers en gepensioneerden vergelijkbaar uit als bij de gewenste invaardekkingsgraad van 110%. Bij een dekkingsgraad van 103% kan er onder FTK minder toeslagverlening plaatsvinden, waardoor de FTK uitkomsten lager uitkomen. Aan de andere kant is er minder invaarkapitaal dat meegaat naar de nieuwe regeling en kan minder compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek worden verleend. Hierdoor komen de uitkomsten onder de nieuwe regeling ook lager uit. De effecten onder FTK en WTP zijn redelijk vergelijkbaar waardoor dit nagenoeg geen impact heeft op de relatieve verandering van de pensioenuitkomsten. Voor individuele deelnemers kan dit anders uitpakken.

DG 103%	Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
	Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
leeftijdscohort	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
20-24	22%	22%		126%	516%		-16%	-63%	
25-29	21%	22%		121%	488%		-17%	-61%	
30-34	15%	14%		96%	358%		-18%	-57%	
35-39	10%	8%		81%	244%		-17%	-54%	
40-44	4%	4%		57%	151%		-16%	-47%	
45-49	1%	3%		44%	102%		-15%	-36%	
50-54	1%	5%		29%	55%		-13%	-24%	
55-59	3%	5%		23%	34%		-9%	-16%	
60-64	5%	4%		21%	23%		-8%	-11%	
65-69	4%	4%	8%	18%	18%	21%	-7%	-8%	1%
70-74			8%			18%			3%
75-79			9%			16%			6%
80-84			10%			15%			8%
85-89			10%			14%			8%
90-94									
95-99									
Aandeel compensatiestafel			4%						

Delta netto profijt

Bij een lagere dekkingsgraad is er minder buffer aanwezig om uit te delen via de standaardmethode. Met name de gepensioneerden ervaren hierdoor een achteruitgang in termen van netto profijt effect doordat het uitdelen van de buffer de voornaamste plus is voor deze groep. Ook valt op dat de actieve deelnemers geboren tussen 1965 en 1985 een negatiever netto profijt effect ervaren bij een lagere invaardekkingsgraad. Dit komt doordat er minder beschikbaar vermogen is voor compensatie ten opzichte van de 110% dekkingsgraad. Verder is het totale plaatje zeer vergelijkbaar met het plaatje bij de basisdekkingsgraad van 110%.

Scenario 2: Dekkingsgraad 107%

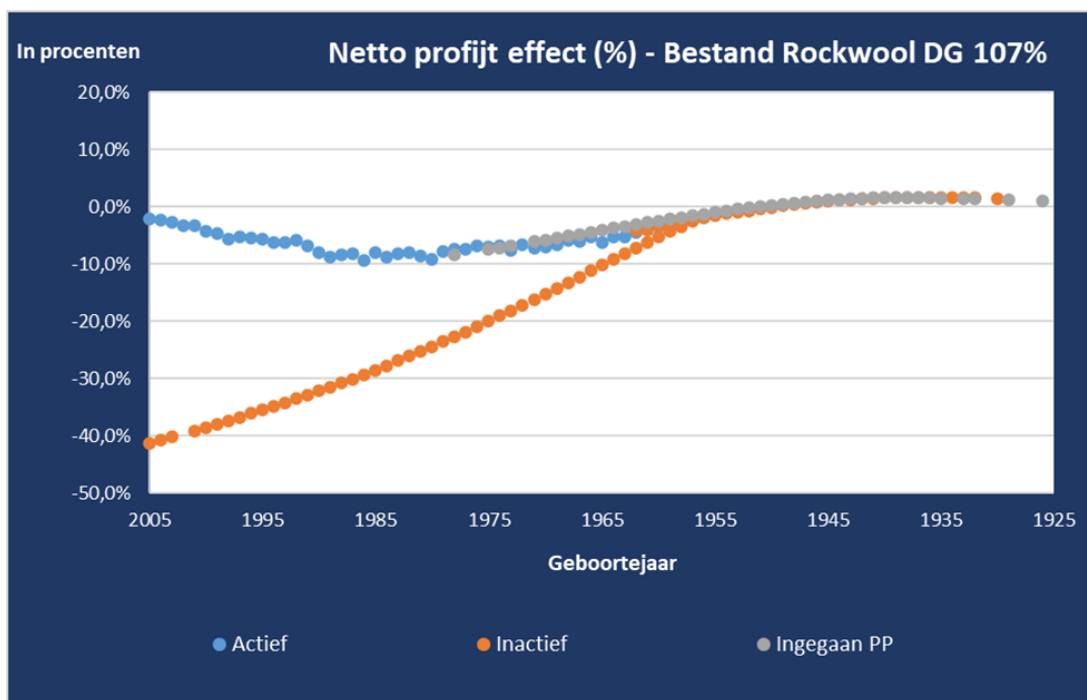
Relatieve verandering van de verwachte pensioenuitkomsten

De relatieve verandering van de pensioenuitkomsten komt ook bij een dekkingsgraad van 107% voor zowel actieven, slapers en gepensioneerden vergelijkbaar uit als bij de gewenste invaardekkingsgraad van 110%. Bij een dekkingsgraad van 107% kan er onder FTK wat minder toeslagverlening plaatsvinden, waardoor de FTK uitkomsten lager uitkomen. Aan de andere kant is er minder invaarkapitaal dat meegaat naar de nieuwe regeling en kan minder compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek worden verleend. Hierdoor komen de uitkomsten onder de nieuwe regeling ook lager uit. De effecten onder FTK en WTP zijn redelijk vergelijkbaar waardoor dit nagenoeg geen impact heeft op de relatieve verandering van de pensioenuitkomsten. Voor individuele deelnemers kan dit anders uitpakken.

leeftijdscohort	Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
	Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
20-24	23%	20%		129%	518%		-16%	-64%	
25-29	21%	20%		124%	489%		-17%	-62%	
30-34	15%	11%		98%	359%		-18%	-58%	
35-39	10%	5%		82%	244%		-18%	-55%	
40-44	4%	1%		57%	151%		-17%	-48%	
45-49	0%	0%		44%	102%		-16%	-38%	
50-54	-1%	1%		28%	54%		-14%	-26%	
55-59	0%	2%		21%	32%		-12%	-19%	
60-64	2%	2%		18%	21%		-11%	-13%	
65-69	2%	2%	7%	16%	16%	19%	-9%	-10%	-1%
70-74			7%			16%			2%
75-79			8%			14%			5%
80-84			9%			14%			7%
85-89			9%			14%			8%
90-94									
95-99									
Aandeel compensatiestafel			34%						

Delta netto profijt

Bij een lagere dekkinggraad is er minder buffer aanwezig om uit te delen via de standaardmethode. Met name de gepensioneerden ervaren hierdoor een achteruitgang in termen van netto profijt effect doordat het uitdelen van de buffer de voornaamste plus is voor deze groep. Ook valt op dat de actieve deelnemers geboren tussen 1965 en 1985 een negatiever netto profijt effect ervaren bij een lagere invaardekkingsgraad. Dit komt doordat er minder beschikbaar vermogen is voor compensatie ten opzichte van de 110% dekkinggraad. Verder is het totale plaatje zeer vergelijkbaar met het plaatje bij de basisdekkinggraad van 110%.

Scenario 3: Dekkingsgraad 120%

Relatieve verandering van de verwachte pensioenuitkomsten

De relatieve verandering van de pensioenuitkomsten komt ook bij een dekkingsgraad van 120% voor zowel actieven, slapers en gepensioneerden vergelijkbaar uit als bij de gewenste invaardekkingsgraad van 110%. Bij een dekkingsgraad van 120% kan er onder FTK meer toeslagverlening plaatsvinden, waardoor de FTK hoger uitkomen. Aan de andere kant is er meer invaarkapitaal dat meegaat naar de nieuwe regeling en kan de volledige compensatie voor afschaffing doorsnee-systematiek worden verleend. Hierdoor komen de uitkomsten onder de nieuwe regeling ook hoger uit. De effecten onder FTK en WTP zijn redelijk vergelijkbaar waardoor dit nagenoeg geen impact heeft op de relatieve verandering van de pensioenuitkomsten. Wel is zichtbaar dat de uitkomsten voor actieven vanaf leeftijd 40 in het verwachte scenario wat beter uitkomen. Voor individuele deelnemers kan dit anders uitpakken.

In het pessimistische scenario komen de uitkomsten lager uit. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat de FTK uitkomsten bij een hogere aanvangsdekkingsgraad stabiel blijven in het pessimistische scenario en er door de stijgende rente minder snel gekort hoeft te worden.

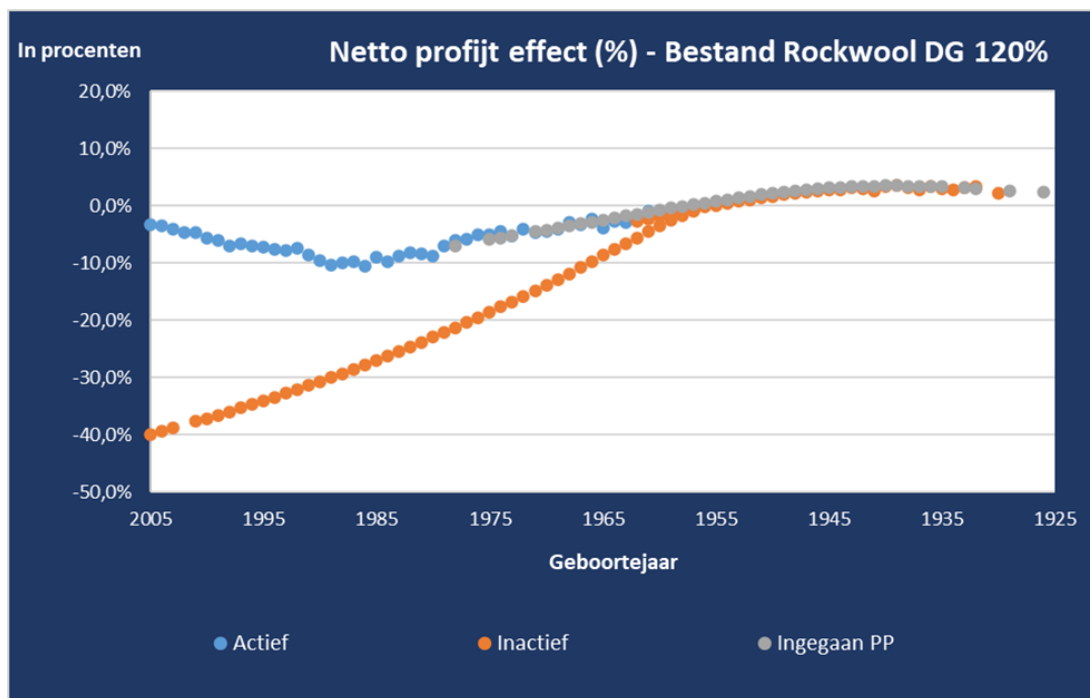
leeftijdscohort	Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
	Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
20-24	24%		33%	138%	594%		-32%		-79%
25-29	22%		33%	134%	562%		-32%		-77%
30-34	16%		19%	106%	416%		-33%		-74%
35-39	11%		11%	91%	286%		-35%		-71%
40-44	6%		3%	67%	181%		-36%		-66%
45-49	4%		2%	59%	125%		-35%		-57%
50-54	5%		3%	45%	70%		-33%		-45%
55-59	7%		3%	36%	42%		-26%		-35%
60-64	7%		3%	28%	26%		-21%		-26%
65-69	6%		3%	21%	18%	19%	-16%		-18%
70-74			8%			16%			-6%
75-79			10%			15%			-1%
80-84			12%			16%			4%
85-89			13%			17%			7%
90-94									
95-99									

Aandeel compensatiestaffel

100%

Delta netto profijt

Bij een hogere dekkingsgraad is er meer buffer aanwezig om uit te delen via de standaardmethode. Met name de gepensioneerden ervaren hierdoor een vooruitgang in termen van netto profijt effect doordat het uitdelen van de buffer de voornaamste plus is voor deze groep. Ook valt op dat de actieve deelnemers geboren tussen 1965 en 1985 een minder negatief netto profijt effect ervaren bij een hogere invaardekkingsgraad. Dit komt doordat er meer beschikbaar vermogen is voor compensatie ten opzichte van de 110% dekkingsgraad. Bij een dekkingsgraad van 120% kan de volledige compensatiestaffel worden toegekend. Verder is het totale plaatje zeer vergelijkbaar met het plaatje bij de basisdekkingsgraad van 110%.

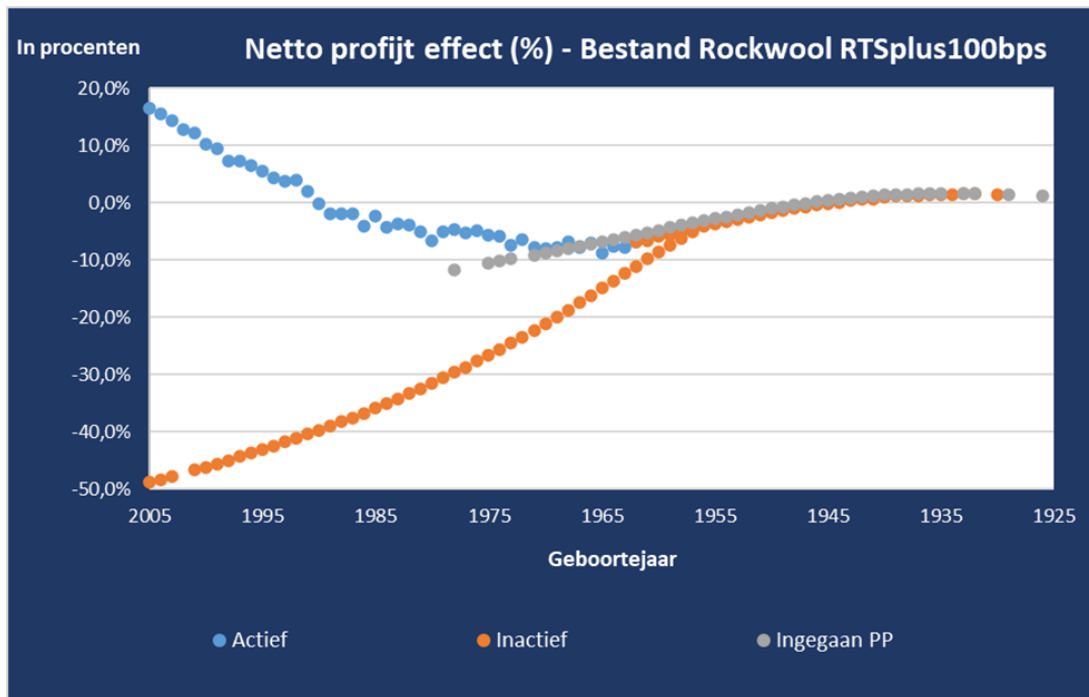
Scenario 4: Rente plus 100BP

Relatieve verandering van de verwachte pensioenuitkomsten

Bij een hogere rente komen de resultaten onder WTP in de mediaan relatief gezien slechter uit t.o.v. FTK. Effecten zijn voor jonge deelnemers groter vanwege de hoge duration.

Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
16%	-24%		123%	292%		-21%	-79%	
14%	-19%		118%	297%		-22%	-76%	
8%	-22%		93%	223%		-24%	-72%	
1%	-22%		76%	158%		-25%	-68%	
-5%	-21%		51%	99%		-25%	-61%	
-8%	-16%		40%	70%		-24%	-50%	
-6%	-9%		27%	40%		-22%	-36%	
-3%	-3%		21%	26%		-18%	-25%	
0%	0%		17%	19%		-15%	-17%	
2%	2%	7%	17%	17%	19%	-10%	-10%	-1%
		7%			16%			1%
		9%			15%			5%
		10%			15%			8%
		11%			15%			10%

Delta netto profijt rente + 100BP

Bij een hogere rente (over de gehele looptijd) neemt de verandering in netto profijt voor *actieven* toe en voor *slapers* af, ten opzichte van het basisscenario.

Dit is een gevolg van de, bij hogere rente, hogere premiedekkingsgraad onder FTK (de premie is gefixeerd en de opbouw fiscaal gemaximeerd). Onder WTP vervalt de premiedekkingsgraad, wat – in termen van netto profijt – in het voordeel is van actieven en in het nadeel van slapers. Resultierend in een toename c.q. afname van het netto profijt ten opzichte van het basisscenario.

Daarnaast neemt onder WTP door de hogere rente zowel het invaarkapitaal als de kostprijs voor pensioeninkoop af t.o.v. het basisscenario. De afname van het invaarkapitaal is echter groter dan de afname van de kostprijs, als gevolg van de oplopende rente in de scenario-set, waardoor een renteschok bij aanvang een grotere impact heeft dan een renteschok op een later moment. De uitkeringen zijn hierdoor lager dan in het basisscenario, wat leidt tot een afname in netto profijt.

Per saldo resulteert voor actieven een toename en voor slapers een afname van de verandering in netto profijt ten opzichte van het basisscenario.

Ook voor *gepensioneerde deelnemers* is sprake van een afname. De verandering in netto profijt blijft wel positief. Dit als gevolg van het 'sterkere' effect van invaren (toename uitkering), wat dominant is t.o.v. genoemd effect m.b.t. het premiebeleid onder FTK. Vanwege het in de tijd samenvallen hebben het lagere invaarkapitaal en de lagere kostprijs voor inkoop voor gepensioneerden geen effect.

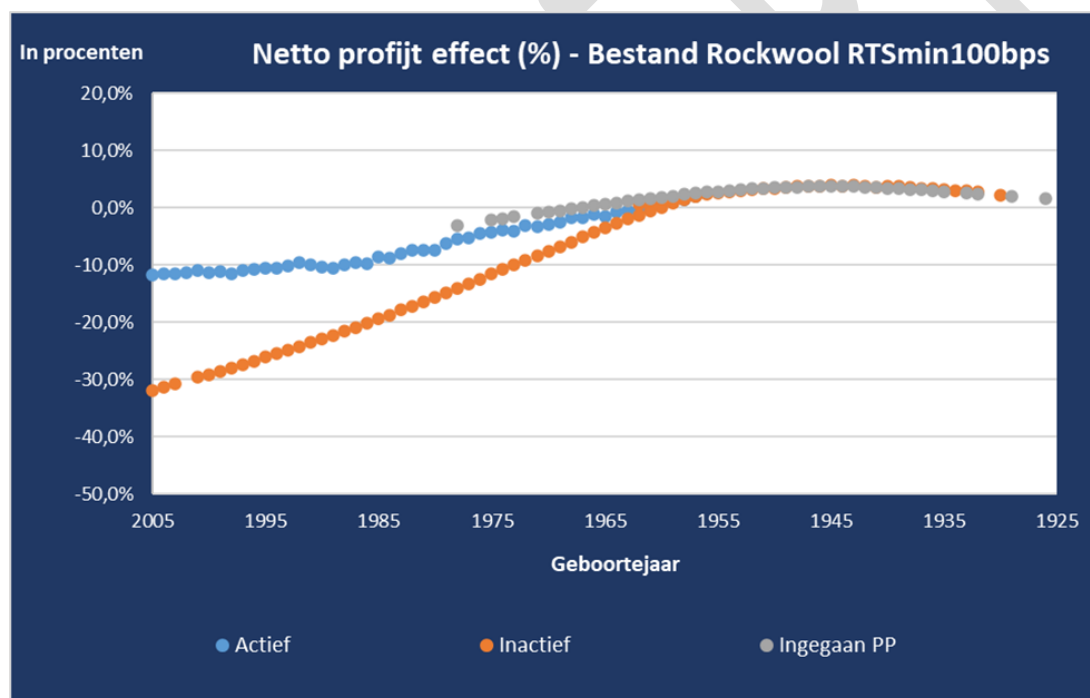
Scenario 5: Rente min 100BP

Relatieve verandering van de verwachte pensioenuitkomsten

Bij een lagere rente komen de resultaten onder WTP in de mediaan relatief gezien beter uit t.o.v. FTK, omdat de pensioenopbouw onder FTK duurder wordt. Effecten zijn voor jonge deelnemers (met name slapers) groter vanwege de hoge duration.

Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)			Relatieve verandering pensioenbedrag (in %)		
Verwacht scenario			Optimistisch scenario			Pessimistisch scenario		
actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd	actief	slaper	gepensioneerd
33%	113%		143%	1005%		-9%	-36%	
32%	100%		142%	891%		-9%	-36%	
28%	72%		119%	638%		-9%	-33%	
25%	51%		115%	420%		-9%	-33%	
17%	33%		85%	258%		-8%	-28%	
14%	25%		73%	170%		-8%	-20%	
12%	17%		54%	90%		-5%	-12%	
9%	12%		39%	52%		-4%	-8%	
7%	8%		27%	30%		-5%	-6%	
6%	6%	10%	20%	21%	22%	-5%	-5%	2%
		10%			19%			5%
		11%			17%			8%
		12%			17%			10%
		13%			17%			11%

Delta netto profijt rente -100 BP

Bij een lagere rente (over de gehele looptijd) neemt de verandering in netto profijt voor actieven af en voor de andere groepen deelnemers toe ten opzichte van het basisscenario. Dit is dan ook het tegengestelde beeld ten opzichte van de positieve renteschok (rente +100BP).

Ten opzichte van het basisscenario geldt voor actieven dat zij in het FTK bij een lagere rente, bij gelijke premie, minder pensioen opbouwen. Bij de lagere rente is er dan ook een lagere premiedekkingsgraad onder het FTK. Hierdoor stijgt de dekking over de projectiehorizon minder hard dan in het basisscenario. Het FTK wordt hiermee minder gunstig voor met name de

jonge slapers wat resulteert in een minder negatief netto profijt effect. Onder de WTP is geen sprake meer van een premiedekkingsgraad waardoor hier een dergelijk effect niet optreedt.

Als gevolg van de lagere rente neemt het kapitaal bij invaren toe ten opzichte van het basisscenario. De kostprijs voor pensioeninkoop (projectierendement) neemt ook toe, maar minder aangezien dit later in de tijd plaatsvindt en de rente in de scenarioset structureel oploopt. De waarde van de uitkeringen, en daarmee de verandering in netto profijt, neemt toe.

Bij een lagere rente wijzigt de premie-inleg in euro's niet aangezien dit een vast percentage is. Gezien de invaarkapitalen hoger zijn bij een lagere rente wordt de verhouding premie/kapitaal kleiner. Premie inleg heeft daarmee een kleinere waarde onder WTP. Dit terwijl met de stijgende rente in de scenarioset onder FTK zelfs bij de lagere rentestand de geambieerde opbouw grotendeels kan worden gerealiseerd. Onder WTP wordt de waarde van de premie inleg daarmee kleiner terwijl deze onder FTK redelijk gelijk blijft. Hierdoor is het netto profijt effect van de actieve deelnemers lager dan in het basisscenario.

Bijlage 5: Kenmerken huidige en nieuwe pensioenregeling

Onderdeel	Huidige pensioenregeling	Nieuwe pensioenregeling
Algemeen		
Type pensioenregeling	De huidige pensioenregeling is een middelloonregeling met een vaste premie	De nieuwe pensioenregeling is een solidaire premieregeling
Toetredingsleeftijd	Er is geen minimum toetredingsleeftijd	Ongewijzigd
Pensioenrichtleeftijd	De pensioenrichtleeftijd is 68 jaar. De (voormalig) werknemer kan ervoor kiezen om eerder met pensioen te gaan.	Ongewijzigd
Premie en ouderdomspensioen		
Premie pensioenregeling (tot inkomen van € 137.800 (2024))	- De totale premie bedraagt 32,6% van de pensioengrondslag, plus de waarde van 1 leeftijdsdag - Cao-partijen kunnen in onderling overleg een andere premie afspreken. In de Cao wordt vastgelegd welk deel van de pensioenpremie voor rekening komt van de werkgever en welk deel van de pensioenpremie voor rekening komt van de werknemer	Ongewijzigd
Ouderdomspensioen	- In 2024 bedraagt het jaarlijkse opbouwpercentage 1,514% van de pensioengrondslag in dat jaar - Dit pensioen kan worden verhoogd als de dekkingsgraad van het fonds hoog genoeg is.	- Het pensioen staat niet vast. Met een premie van 27% van de pensioengrondslag, plus de waarde van 1 vakantiedag, streven partijen naar een pensioen dat ten minste gelijk is aan 80% van de gemiddelde pensioengrondslag, na 42⁶ deelnemersjaren. - Na ingang betreft het pensioen een variabele uitkering

⁶ Pensioen op de pensioendatum als percentage van de gemiddelde pensioengrondslag in euro's van nu

Onderdeel	Huidige pensioenregeling	Nieuwe pensioenregeling
Premie en ouderdomspensioen		
Flexibilisering	Eerder met pensioen, deeltijd-pensioen, variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen (hoog/laag), uitruil ouderdomspensioen voor partnerpensioen en andersom.	Ongewijzigd. Mogelijke wettelijke uitbreiding (opname deel van het pensioen in 1 keer bij pensionering)
Nabestaandenpensioen bij overlijden voor pensionering		
Levenslang partnerpensioen	- Als actieve deelnemer: 70% van het in het vooruitzicht gesteld ouderdomspensioen - Als slaper (gewezen deelnemer): 70% van het opgebouwd ouderdomspensioen	- Als actieve deelnemer: 27% van het pensioengevend inkomen tot € 65K (2024) - Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer en wordt levenslang aan de partner uitgekeerd
ANW-hiaten pensioen	- Als actieve deelnemer: € 19.800 (in 2024) - Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer en wordt tot de AOW datum van de partner aan de partner uitgekeerd	Ongewijzigd
Wezenpensioen	- Als actieve deelnemer: 14% van het in het vooruitzicht gesteld ouderdomspensioen - Als slaper (gewezen deelnemer): 14% van het opgebouwd ouderdomspensioen - Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer en wordt tot leeftijd 21 aan de kinderen van de werknemer uitgekeerd. De eindleeftijd is 27 jaar als de wees een opleiding volgt voor een beroep of er sprake is van een ziekte waardoor de wees niet in staat is arbeid te verrichten. - Het bedrag wordt verdubbeld als beide ouders overleden zijn.	8% van het pensioengevend inkomen - Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer en wordt tot leeftijd 25 aan de kinderen van de werknemer uitgekeerd - Het bedrag wordt verdubbeld als beide ouders overleden zijn

Onderdeel	Huidige pensioenregeling	Nieuwe pensioenregeling
Nabestaandenpensioen bij overlijden na pensionering		
Levenslang partnerpensioen na pensionering	70% van het opgebouwd ouderdomspensioen	• Het levenslang partnerpensioen bij overlijden na pensionering wordt gefinancierd uit het pensioenkapitaal • Voor deelnemers met een partner wordt het pensioenkapitaal op de pensioendatum in beginsel aangewend voor ouderdomspensioen en levenslang partnerpensioen in de standaardverhouding 100:70 • Op de pensioendatum kan de deelnemer kiezen voor een andere hoogte van het partnerpensioen (met toestemming van de eventuele partner) • Na ingang betreft dit een variabele uitkering
Arbeidsongeschiktheid		
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	Bij arbeidsongeschiktheid wordt de pensioenregeling premievrij voortgezet. De mate van premievrije voortzetting van de deelneming is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid.	Ongewijzigd